

Slovenijo imam rada

Še o nogometu ...

Svetovno nogometno prvenstvo je že krepko za nami, o njem pa kljub vsemu še vedno razmišljamo, beremo, pišemo in razpravljamo. No, jaz spadam v tisto kategorijo ljudi, ki o njem samo abstraktno razmišljajo in celo to šele potem, ko so nekaj tednov nehoti vseh pred očmi medije, sosede, prijatelje in znance, ki so vse dolge dneve razpravljali o preklemani žogi, ki se kotali po travniku. Priznati moram, da so moji večeri ves ta čas minevali v svetem miru ob skovikanju sov in oddaljenem laježu srnjakov, pod mirnim poletnim zvezdnatim nebom, v mali kraški vasi, kamor nikoli ni seglo vpitje razgretih navijačev. Kljub tej božanski sreči pa sem morala tu pa tam, iz čiste vljudnosti, prisluhniti pogovoru o kakovosti posameznih ekip, o pripravljenosti sodnikov in ne nazadnje o tem, da naših, slovenskih nogometašev na prvenstvu spet nam ni bilo dano spremljati.

Saj ne rečem, Slovenijo imam tako iz srca rada, da bi ji iskreno privoščila nastop in zmago na prvenstvu, celo nekoliko ponosna bi bila na tak podvig. Kljub temu se ne strinjam z vsemi tistimi, ki trdijo, da sta soliden nastop in

zmaga na nogometnem prvenstvu najboljša promocija države. Prepričana sem, da je nogometna promocija za tiste države, ki se na drugih področjih ne morejo izkazati, ali pa slepilo za tiste uboge državljane, ki se drugače dušijo v revščini (vzemimo na primer Brazilijo). Ker v Slovenijo trdno verjamem, pa mislim, da take promocije sploh ne potrebuje, saj so njeni razvojni uspehi v zadnjih petnajstih letih močno utrdili njen ugled v Evropi in svetu. Poleg tega naj dodam, čeprav v nasprotju s splošnim trendom, da nogomet, po mojem skromnem prepričanju, sploh ni edini, niti najlepši in najboljši izmed športov. Zakaj ne bi bili še bolj veseli zlate kolajne na svetovnem mladinskem kajakaškem prvenstvu v Solkanu? Kajakaštvo je izjemen šport in res je lepo, da mladina spoznava in vzljubi lepoto naših kljub vsemu kar neokrnjenih vodotokov. Pa tudi pogum zahteva in srčnost. Podobno je tudi z alpi-

življenje pridobiva nove vrednote in človek se lahko pomeri sam s seboj ter oceni samega sebe.

Pravzaprav državo promoviramo tudi državljani sami in to na vsakem koraku: ko smo v tujini prijazni in se kulturno obnašamo, ko doma in po svetu ustavimo avto ob prehodu za pešce ter damo prednost mimoidočim, ko prijateljem in znancem pripovedujemo o naši deželi in njenih naravnih lepotah. Država sama pa prispeva k svoji promociji s kakovostjo življenja, ki jo nudi državljanom, z vzgojo, ki jo nudi najmlajšim, in s skrbjo, ki jo posveča ostarelim. Promocija države je kakovost življenja v njej in ta kakovost stoddostno prednjači pred pridobljenimi nogometnimi pokali.

Promocijo države sreča pravzaprav na vsakem koraku. Zadnjič, ko sem spremljala moža na travmatološki oddelku v šempetarski bolnišnici, so me prijetno presenetili lističi z zahvalami, ki so bili razobešeni na hodnikih. Poleg slovenskih jih je bilo veliko napisanih v angleščini, pa tudi v nemščini, italijanski in celo madžarščini. Napisali so jih odhajajoči bolniki, ki so se želeli zahvaliti za strokovnost, prijaznost, urejenost in čistočo šempetarske bolnišnice in njenega osebja. Lepa je taka promocija, verjemite mi, in vsi državljani se je moramo bolj veseliti kot vsakega nogometnega pokala.

Res je čas, da nehemo s tanzanjem, kako smo slabi in kako so drugi boljši. Čeprav priznavam, da kritičnost vodi iz stagnacije v napredek, sem obenem prepričana, da Slovenci le preveč negativno gledamo nase kot narod. Mnogo je pozitivnega na tem čudovitem koščku zemlje, ki je naša in na katero moramo biti ponosni. In tudi zamejska mladina, ki po ugotovitvah nekaterih medijev tako strumno navija za Italijo (pa na žalost ne samo kar se tiče nogometa), bi morala biti veliko bolj ponosna na to našo malo, a prav v ničemer manjvredno domovino.

Suzy Pertot

Trgovanje z nepremičninami v Sloveniji

Več kot tisoč tujcev kupilo hišo ali parcelo

Iz evidence, ki jo vodi Davčna uprava Republike Slovenije o kupcih nepremičnin glede na njihovo državljanstvo, izhaja, da je od odprtja tržišča pa doslej v Sloveniji kupilo kakšno nepremičnino že več kot tisoč tujcev. Med njimi je največ Italijanov, Avstrijcev, Nemcev in Angležev. Največ nepremičnin je bilo kupljenih na območjih davčnih uradov Koper,

Murska Sobota in Kranj. V sedemdesetih odstotkih primerov so bile kupljene stanovanjske ali pa počitniške hiše. Lokacije so turistično najbolj znani in privlačni predeli Slovenije. Tujci zlasti povprašujejo po počitniških hišah v Piranu in Portorožu, v Prekijah (to je v Prekmurju), kjer je veliko zanimanje za zidanice z vinogradom, ter na Bledu in v Bohinju. V Sloveniji zidane počitniške

hiše prodajajo po ceni od 80.000 evrov navzgor. Z odprtjem nepremičninskega trga so se najbolj bali razprodaje počitniških nepremičnin na Primorskem. Vendar do večjega navala, ki so ga pričakovali predvsem s strani italijanskih kupcev, ni prišlo. Tujci se v glavnem zanimajo za nakupe hiš na Krasu oz. na Goriškem. Starejše hiše, ki jih je treba obnoviti, prodajajo po okoli 50.000 evrov. Na obalnem območju, to je v slovenski Istri, je ponudba počitniških hiš nekoliko večja, cena ene hiše pa v najbolj iskanih predelih znaša celo od 100.000 evrov navzgor.

M.

BENEČIJA Postaja Topolovo

Oaza, kjer se čas ustavi

Težko je za nekatere sprejeti dejstvo, da so urini kazalci v Topolovem naravnani po čisto drugačnem časovnem razmerju kot v

družbe.

Kdor ljubi Topolovo in se po njem v obdobju festivala potepa že nekaj let ter je pri mizi hkrati edini, ki pozna pot do skri-

polovške postaje, da bi prisluhnili prebiranju poezij našega sopotnika. Jurij Paljk je sicer moral svoje verze interpretirati na odprtem, osvežilne kaplje

dežja pa so začetno lokacijo onesposobile. V tesnem, a prijetnem prostoru čakalnice je pesnik, ki ga je predstavil beneški 'kolega' Miha Obič, nastopil z izborom poezij, ki jih je prebral v slovenskem, italijanskem in furlanskem jeziku.

Srečanje z odgovornim urednikom našega tednika je pač sodilo v niz pesniških nastopov, ki so že nekaj let stalnica topolovške Postaje. Letos je bil spored tovrstnih književnih utrinkov dokaj pester. Nastopili so med drugim pesnica Alexandra Petrova, Pierluigi Cap-

Foto IG

našem 'običajnem' svetu. Tega se morajo zavedati tudi nekateri umetniki, ki se podajo v biser Nadiških dolin, da bi pred 'izbranim občinstvom' prikazali kanček lastnega ustvarjalnega navdiha.

Ni lahko namreč dopovedati pesniku, ki se je s prireditelji zmenil, "da bom gor ob 19. uri", da se ne bo nihče užalil, če bo zamudil za kako minuto, za pol ure oziroma za celih 120 minut, kot se je pač zgodilo. Sedeli smo namreč v piceriji nekje med Čedadom in Špetrom, ko je bilo 'še pre zgodaj za vse', čeprav je ura kazala krepko čez sedmo. Videti je bilo, da je tedaj pesnik pri naši mizi polagoma opuščal svoje začetne dobre namene in se vdal razposajenemu in do skrajnosti umirjenemu vzdušju

te vasi, z lahkoto prepriča sopotnike, da besed, kot so zamudna-pravočasnost-točnost topolovski slovar ne pozna, a obratno, otepa se jih.

Menda smo bili za nekatere Topolovčane še prezgodnji, ko smo v sredo, 12. julija, po dveurni zamudi končno pričakali do trga sredi vasi, saj smo prisotne zmotili pri krožniku mineštre. Zato se je tržaška ekipa podala po strmih ulicah Topolovega, ki se je letos predstavil v drugačni preobleki. Evropski skladi so namreč segli do Benečije in pripomogli, da je vasica pridobila še lepšo podobo: stari tlak iz cementa so nadomestili s kamni- to oblogo in poskrbeli so tudi za nočno osvetlitveno mrežo, ki je ravnokar začela delovati, ko smo vstopili v 'čakalnico to-

pello, Maurizio Mattiuzzi in Gregor Podlogar. Postajo so kot običajno obogatili tudi številne instalacije in video-dokumentarji (omeniti gre projekcijo Ko se čas ugasne goriškega režiserja Ivana Gergoleta), veliko zanimanja pa je občinstvo posvetilo slovenskemu režiserju Janu Cvitkoviču, ki je v Topolovem predstavil svoj zadnji celovečerec Odgrobodogroba. Tudi letos je glasba v sklopu Postaje odigrala ključno vlogo. Med toliko koncerti, ki so se med festivalom zvrstili, sta veliko navdušenja sprožila nastop skupine EtnoPloč Trio in koncert simfoničnega orkestra CEI, ki ga vodi Igor Kuret. Letošnjo Postajo pa je sklenil nastop bobnarjev, ki jim pravijo Les Tambours de Topolo'.

IG

Državljeni evropskih držav so kupili 1.200 nepremičnin Kmalu bo možno kupovati hiše tudi na Hrvaškem

Državljeni iz drugih članic EU so od leta 2004 dalje, tako kažejo uradni podatki, v Sloveniji kupili skupaj okoli 1.200 nepremičnin, torej stanovanj, hiš, zemljišč in tudi gozdov. Med kupci prevladujejo Angleži, Avstrijci in Italijani. Število vseh nakupov slovenskih nepremičnin s strani tujcev še ni kritično, zaradi česar Sloveniji ni treba uvajati varovalnih ukrepov. Slednje bi lahko uveljavili v primeru prevelikega zanimanja za nakupe nepremičnin s strani tujih državljanov, kar bi lahko privedlo do ogrožanja oz. okupiranja našega nepremičninskega trga.

Slovenci pa se najbolj zanimajo za nakup nepremičnin na Hrvaškem, posebej ob obali in na jadranskih otokih. Znanе so težave slovenskih državljanov, ki na Hrvaškem menda posedujejo že okoli 8.000 počitniških ali stanovanjskih hiš, zazidalnih parcel in drugih nepremičnin, pa doslej zaradi omejevalne zakonodaje svojega lastništva niso mogli vpisati v zemljiško knjigo. Vlada je pred kratkim sprejela predlog zakona o reciprocnosti nakupa nepremičnin med slovenskimi in hrvaškimi državljani oz. interese, kar bo omogočilo, da bodo Slovenci lahko v bližnji

prihodnosti brez ovir kupovali hiše, stanovanja, zemljišča in druge nepremičnine na Hrvaškem. Če bo Hrvaška soglašala, bi tržišče nepremičnin med sosednjima državama lahko brez ovir začelo delovati čez nekaj mesecev. Čeprav so hrvaški lastniki nekoliko skeptični do razprodaje svojih nepremičnin tujcem, za katere je največ zanimanja na območju obale in na otokih, pa izvedenci napovedujejo, da se bodo v naslednjih nekaj letih cene nepremičnin na Hrvaškem povišale vsaj za

okoli 40 odstotkov. Že zaradi visokih cen bo trgovanje z nepremičninami najbrž manjše od pričakovanega. Hrvaška, ki se pogaja za vključitev v EU, bo polno sprostitev trga nepremičnin dolžna zagotoviti do meseca februarja 2009. Za zdaj pri njih na trgu z nepremičninami velja načelo recipročnosti, kar pomeni, da za vsakega državljanca evropske povezave velja isti sistem, kot velja za hrvaškega državljanca v posamezni članici.

M.

NOVI
GLAS

GLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Viale della Navigazione Interna, 40 - 35129 Padova PD, tel. 049 8073263 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, Korzo Verdi 51 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebnostne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tiskarjev v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu

To številko smo poslali v tisk v torek, 18. julija, ob 14. uri.

Uvodnik

Igor Gregori

Pravično!

Med vsemi poletji, ki jih je italijanski nogomet kdajkoli doživel, bo letošnje ostalo v spominu zaradi svoje globoke razburljive protislovnosti.

Res ne vem, ali se je še kdaj zgodilo, da bi se številni nogometaši državne reprezentance v preteklosti povzpeli do viška svetovnega nogometnega olimpa in da bi hkrati njihovi domači klubi doživljali tako podlo, a do skrajnosti upravičeno sodno afero. Moggi in njegovi 'tovariši' so jo namreč tako debelo nakuhali, da pristojni pri italijanskem športnem sodnem organu niso mogli mimo take kazni, ki bi suvereno obračunala s krivico, storjeno državnemu nogometnemu gibanju.

Potem ko je kapetan Cannavaro dvignil svetovni pokal proti berlinskemu nebu, so nekateri že upali, da bo evforija prevladala nad razumnostjo, da bo pomilostitev nadomestila obsodbo. Znano je, da imajo Italijani večkrat kratek spomin, s katerim skušajo smeti pomesti pod preprogo.

Zmaga svetovnega pokala v nogometu pa vendar pomeni le eno: ne glede na izraženo suverenost igranja, si reprezentanca, ki si pribori svetovno prvenstvo, slednje navsezadnje oziroma kratkoma zasluži. Tako je bilo tudi tokrat, ne glede ali so nam Italijani simpatični ali ne. Škoda bi bilo zato, ko bi italijanski nogomet izkazal tako pomembno zmago – vsaka ekipa, ki si pridobi zlati pokal, je vredna spoštovanja! – s splošno sodno oprostitvijo: novo dostojanstvo lahko nudi italijanskemu nogometu in njegovemu zadnjemu dosežku taka kazen, kot jo je izrekel predsednik prizivne zvezne komisije Cesare Rupert.

To si želimo vsi, ki ljubimo 'najlepši šport na svetu'; menim, tudi zamejci, ki večkrat za vsako ceno izhajajo iz apeninske politike in iz ravnanja italijanske države do nas pri ocenjevanju vsega tega, kar diši po 'italijanskem'. Športa, predvsem pa – dovolite – svetovnega pokala v nogometu ne gre istovetiti s politiko in niti z zgodovinskim spominom. Če sem doslej, kot velika večina zamejcev, načrtno navijal proti vsemu, kar se mu pravi 'azzurro', sem se tokrat od tovrstnega mišljenja oddaljil. To gotovo ne zato, ker mi je italijanska ekipa pri srcu, ampak zato, ker so italijanski nogometaši zasedli tako mesto v zgodovini nogometa, ki si ga pač zaslužijo! Ne glede na zadnje nezgode v državnem prvenstvu je italijanska A liga še vedno izraz kakovostnega zgodovinskega nogometnega miljeja v svetovnem merilu.

Ravno zato me sploh niso motili navijači italijanske reprezentance, ki so po zadnji enajstmetrovki branilca Grossa takoj napolnili trge in ulice, da bi se končno predali veselju. Trst gotovo ni bil izjema. Ko sem se podal po mestnih ulicah do Velikega trga, sem občudoval radost starejših ljudi, družin z otroki, mladeničev in mladenk, ki so razposajeno prepevali in se veselili zmage: mar nismo bili priča istim prizorom, ko je Brazilija zmagala v Koreji, ali pa francoska reprezentanca še prej v Parizu?

Ko sem tako s težavo prispel do Velikega trga, je vse prekipelo: tedaj sem se znašel v morju italijanskih zastav in gotovo se nisem počutil doma, a prvič je vendar bilo, ko me teh ni bilo strah.

"Skupna dediščina srednjeevropskih narodov!"

Proslava ob 100. obletnici Bohinjske železniške proge

Foto JMP

Ogromna množica ljudi, stojnice, vrsta razstav o železniški progi, ki je Gorico pred sto leti povezala z Dunajem, prihod muzejskih vlakov z Jesenic in iz Trsta, stojnice s turistično ponudbo, srečanje vrha slovenske vlade s skromno italijansko delegacijo, stari gospodje v starih železniških oblačilih in dame, kakršnih danes ne vidimo več, predvsem pa ogromno slovenskih ljudi in manj italijanskih prebivalcev Gorice, lepa proslava, še daljša zabava v noč, to in še kaj več bi lahko zapisali pod sobotno proslavo 100. obletnice Bohinjske železniške proge, ki jo ita-

lijanski someščani imenujejo preprosto Transalpina.

Stoletna Bohinjska proga bo imela svetlejšo prihodnost, bi lahko še zapisali pod sobotno slavo ob Trgu obeh Goric, kot pogovorno imenujemo trg pred Svetogorsko železniško postajo v Gorici. Pravzaprav je šlo za slavo ob 100. obletnici Bohinjske železniške proge, ki sta ga sosednji občinski upravi skupaj priredili, a moramo pošteno povedati, da se je slovenska stran veliko bolje odrezala, kar se je poznalo na vsakem koraku, saj je tudi za razglednico in poseben poštni žig poskrbel slovenski filatelistični klub Košir iz Trsta.

Muzejski vlak, ki je po sto let stari Bohinjski železnici v soboto popeljal številne visoke goste, je svojo pot zaključil na železniški postaji v Novi Gorici, kjer se je začela slovesnost, lepo pa je bilo tudi srečanje politikov s slovenske in italijanske strani na skupnem trgu. Na žalost muzejskih vlakov, ki sta prišla iz Trsta in Jesenic, nista poganjali loko-motivi na paro, ker je prevelika požarna nevarnost, a občutek veselja na licih potnikov je bil takoj viden.

Železnica, ki ima izjemen nadnacionalni turistični potencial, je kljub težavam skozi celotno obdobje svojega delovanja ohranila povezovalno vlogo med srednjeevropskimi narodi, je poudaril slavnostni govornik, slovenski premier Janez Janša.

Bohinjska železnica, katere izgradnjo so ob otvoritvi primerjali s projektom Sueškega prekopa, zaradi raznolikosti pokrajine izstopa med alpskimi transverzalami in je skupna dediščina večine srednjeevropskih narodov, je še poudaril predsednik slovenske vlade Janez Janša, ki je tudi pozdravil prizadevanja za oživitve Bohinjske proge in poskus njene uvrstitve na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine.

Slovenski premier je tudi opozoril, da naraščanje obsega železniškega prometa na Slovenskem doslej niso spremljala ustrezna vlaganja v zastarelo železniško infrastrukturo, "kar bo treba nadoknaditi v naslednjih letih". Izpostavil je še prednosti vlaka kot varnega ter cenovno in ekološko sprejemljivega prevoznega sredstva.

Na lepi slovesnosti ob vlaku na novogoriški železniški postaji sta spregovorila tudi župana Nove Gorice in Gorice. Po mnenju novogoriškega župana Mirka Brulca Bohinjska železnica, ki je ob nastanku pripeljala razvoj v kraje ob progi, danes "tiho in spokojno drema med krasnimi dolina-

mi", zaradi česar je v nevarnosti, da "zares zaspi". Zato si bodo župani občin ob progi skupaj z Društvom za Bohinjsko progo in Slovenskimi železnicami prizadevali za vpis "lepotice" v Unescov seznam svetovne dediščine, da proga dobi ustrezno mesto v evropskih povezavah in da pristane na seznamu turističnih znamenitosti Slovenije. Slovesnost ob 100-letnici, ki se je ob številnih visokih gostih udeležil tudi podsekretar na italijanskem ministrstvu za evropske zadeve in zunanjo trgovino italijanske vlade Miloš Budin, je nekoliko prebudila Bohinjsko železnico, ta pa ima zagotovljen obstoj in prihodnost, je prepričan generalni direktor Slovenskih železnic Jože Jurkovič, ki je v svojem govoru tudi povedal, da name-ravajo skupaj z lokalnimi skupnostmi pripraviti enotno vizijo razvoja proge ter oblikovati tako turistično ponudbo, ki bo progi zagotovila razvoj. Bohinjska železnica je bila in je še vedno pomemben simbol skupne preteklosti in zgodovine narodov, je povedal goriški župan Vittorio Brancati. Izpostavil je pomen obeh Goric kot evropskega simbola mirnega sožitja, spoštovanja in razumevanja različnosti in kultur, ki sta tako "najprimernejša lokacija za zgodovinsko srečanje predsednikov Slovenije, Italije in Hrvaške". Brancati se je nanašal na pravno srečanje, ki naj bi ga imeli italijanski, slovenski in hrvaški predsedniki.

Rdeča nit lepe proslave, ki jo je režiral Marjan Bevk, je bila zimezelena pesem Marjane Držaj Voz me vlak v daljave, sooblikovale pa so jo različne skupine iz krajev ob Bohinjski progi.

Poleg gostiteljev, županov obeh Goric, predsednika slovenske vlade Janeza Janše so bili prisotni še zunanji minister RS dr. Dimitrij Rupel, mag. Janez Božič, minister za promet RS, dr. Lovro Šturm, minister za pravosodje RS, dr. Peter Verlič, državni sekretar v ministrstvu za promet RS, dr. Jože Jurkovič, generalni direktor Slovenskih železnic, Miloš Budin, italijanski državni podsekretar na Ministrstvu za evropske zadeve in zunanjo trgovino, dr. Daniele Verga, veleposlanik Italije v Sloveniji, Carlo Gambacurta, generalni konzul Republike Italije v Sloveniji, dr. Ernest Petrič, veleposlanik Republike Slovenije v Avstriji, Matjaž Hanžek, varuh človekovih pravic v RS, poslanci Državnega zbora RS: mag. Vasja Klavara, Samo Bevk, Srečko Prijatelj, slovenski evropski poslanec Lojze Peterle ter goriški prefekt Roberto De Lorenzo in drugi ugledni gostje.

Jurij Paljki

Slavje v Ogleju

V oglejski baziliki so škofje iz dežele in kard. Nicora vodili praznovanje sv. Mohorja in Fortunata

5

Pogovor

Srečko Katanec, nekdanji trener slovenske reprezentance, je za naš tednik spregovoril o SP Nemčija 2006

8

1906-2006

Stoletnica Bohinjske proge in Trst...

Pokojna Avstrija, po zaslugi katere se je z obzidjem obdano mestice s komaj sedem tisoč prebivalci razvilo v veliko trgovsko in svetovno znano pristanišče, je do Trsta zgradila dve neposredni "železni cesti". Prva je tako imenovana Južna železnica (gledano z Dunaja), ki je prek Gradca, Maribora, Celja, Ljubljane, Postojne, Sežane in Nabrežine leta 1857 dosegla Trst pod Greto. Slovesnosti odprtja te povezave se je udeležil sam avstrijski cesar Franc Jožef, ki je imel takrat 27 let. S to železniško povezavo je dunajska vlada želela pospešiti delovanje tržaškega pristanišča,

zgrajenega ob morju v neposredni bližini železniške postaje. Danes mu pravimo Staro pristanišče, ker je bilo zgrajeno pri Sv. Andreju Novo pristanišče. Zgraditev prve železniške povezave s Trstom je spodbudila gradnjo drugih železniških odsekov. V tem pogledu gre omeniti predvsem zgraditev železniške proge od Divače

čez istrski polotok do Pulja, kjer je imela sedež cesarsko-kraljeva vojna mornarica. Na to progo se je leta 1882 priključila proga Trst-Kozina in Hrplje z izhodiščno postajo pri Sv. Andreju. Po razmejitvi leta 1947 se je po tej progi odvijal potniški promet do Boršta in Drage, ki je bil leta 1960 dokončno ukinjen in usoda proge zapečaten. Omenimo naj še, da je s postaje pri Sv. Andreju leta 1902 začela voziti ozkotirna železnica za Po-reč v Istri, znana po svoji počasnosti in problemih z burjo, zlasti na žavelskem in miljskem odseku. Ukinjena je bila leta 1935, njeno progo so razdelili ter tračnice in druge uporabne naprave v naslednjih letih odpeljali v Abesinijo, ki jo je zasedla fašistična Italija. Zaradi stalno naraščajočega pro-

meta v Starem pristanišču pod Greto se je dunajska vlada v prvih letih 20. stoletja odločila, da poveže Trst z novo železniško progo prek Krasa, Gorice, Soške doline in Baške grape, Bohinja in Jesenicami in Koroško z Dunajem in s Prago. Zgradili so jo v dobrih petih letih, kar je bil velik dosežek za takratne čase. Avstrijske oblasti so od Jesenic do Trsta uradno imenovala Wochenerbahn, Slovenci Bohinjska proga. Italijani so zanj prevzeli ime Transalpina. To progo so slovesno odprli 19. julija 1906. Pred tem so vzdolž nove proge zgradili krajem primerne

proge v Novi Gorici, v soboto, 15. julija popoldne, je bilo povabljen tudi vodstvo italijanskih železnic, ki je poskrbelo za vožnjo italijanskega muzejskega vlaka iz Trsta v Gorico prek Opčin in Repentabre.

V krajevnem tisku zadnje čase beremo, da uprava italijanskih železnic prodaja številne svoje nepremičnine, med temi tudi postajno poslopje pri Sv. Andreju. Ni znano, kakšna usoda čaka bogat železniški muzej, ki tam deluje že od leta 1984 in ga upravlja rekreacijsko združenje železničarjev.

Foto JMP

postaje, med katerimi sta po velikosti in arhitektonskem slogu izstopali postajni poslopji v severnem delu Gorice in ono v Trstu, kot končna in izhodiščna postaja. Bohinjska proga od Jesenic do Trsta je dolga 144 kilometrov.

Obe postajni zgradbi sta kulturno zgodovinska spomenika. Gorška postaja še danes služi svojemu namenu in so jo v zadnjem času temeljito obnovili. Postaja pri Sv. Andreju v Trstu pa žalostno sameva in je od vseh pozabljena. Praktično ne služi več svojemu prvotnemu namenu. Odsek nekdanje Bohinjske proge med Opčinami in Sv. Andrejem je elektrificiran in dobro vzdrževan, a služi le delno tovarnemu prometu v povezavi s postajališčem v Červinjanu. Na uradno slovesnost ob stoletnici

očistili in usposobili za napovedani prehod muzejskega vlaka, namenjenega na slovesnost v Novi Gorici. Za to priložnost v Trstu, na žalost, ni bilo nobene javne uradne obeležitve dogodka. Tržaška občina naj bi se obvezala, da bo dala natisniti nekaj spominskih razglednic, pošta pa pripravila poseben poštni žig. Uradni Trst ni torej pokazal nikakršnega zgodovinskega ponosa. Kar je povezano s Slovenijo in nekdanjo Avstro-Ogrsko, tu ni nobenega posluha, prej kaj drugega.

Aljož Tul

Prispevki

Deželni odbor je na svojem zadnjem zasedanju dodelil prispevke za športne objekte po deželnem zakonu št. 8 iz leta 2003.

Deželni svetnik Slovenske skupnosti Mirko Špacapan z zadovoljstvom ugotavlja, da je v seznamu, ki ga je v odboru predstavil pristojni odbornik Antonaz, kar lepo število slovenskih društev in občin. Med njimi so tudi tiste, za katere se je slovenski svetnik še posebej zavzel: Srenja iz Medje vasi bo tako deležna prispevka v višini 21.600 evrov za ureditev športne ploščadi; občina Dolina bo za naslednjih 10 let dobivala letno vsoto 4200 evrov (skupno 42.000) kot prispevek za obnovo občinske telovadnice. Slovenski športni društvi Gaja in Vesna pa bosta koristili prispevek 40.000 evrov oziroma 126.000 evrov (v desetih letih), prva za prenovo teniških igrišč, druga pa za nakup in ureditev novega igrišča ter izgradnjo z njim povezanih objektov.

Vodstvi SKGZ in SSO sta se srečali

Želja po dobrem sodelovanju

Prejšnji teden sta se v Trstu sestali vodstvi obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji. Srečanja so se za Svet slovenskih organizacij udeležili predsednik Drago Štoka, Marij Maver, Janez Povše in Giorgio Banchig, medtem ko so Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo zastopali predsednik Rudi Pavšič, Livio Semolič, Jole Namor, Igor Gabrovec, Ace Mermolja, Jure Kuferšin in Marino Maršič. Številne so bile tematike na dnevnem redu, od odnosov s političnimi strankami

Foto JMP

leivosredinskega zavezništva pa vse do finančnih dotacij, ki jih

za svoje delovanje prejemajo slovenske organizacije, ustanove in

društva. Posebna pozornost je bila namenjena nastajajočemu deželnemu zaščitnemu zakonu. Ugotovljeno je bilo tudi, da mora manjšina čim prej doseči soglasje glede ustanovitve skupnega zastopniškega telesa, ki naj ga sooblikujejo politične stranke in civilna družba.

Ob zaključku srečanja sta vodstvi SKGZ in SSO sklenili, da se bosta predsedstvi obeh krovnih organizacij redno srečevali z namenom, da sproti obravnavata odprta vprašanja tudi operativnega značaja. Obenem je bilo sklenjeno, da bo jeseni potekal celodnevni seminar, ki naj bo uvod v boljše sodelovanje in usklajevanje pobud znotraj manjšinske skupnosti. Vodstvi SKGZ in SSO sta si bili edini v ugotovitvi, da je med prioriteta v prihodnjem obdobju ureditve večnamenskega središča v Benečiji, ki je s tega vidika popolnoma odkrita.

Prejeli smo Odmev iz Švice

Dragi g. urednik Paljk, oglašam se iz Švice, kjer živim že 25 let in sledim tudi razvoju te multinacionalne države. V italijansko govorečem kantonu Ticino je prebivalstvo že močno pomešano s priseljenci iz Italije, ki imajo tudi dvojno državljanstvo. Na splošno pa se državljanji tega kantona imajo za

Švicarje, vsaj kar se tiče politike in ekonomije. Jezikovno in kulturno ostajajo pa močno vezani na Italijo in Dante je tudi njihov velikan. Torej neka razdvojenost, ki sloni v glavnem na interesu, a v praksi ne moti nikogar. Bo tudi v Trstu in v Gorici tako s Slovenci? Verjetno! Razlika je le v tem, da je Ticino pod Švico že

200 let, Trst in Gorica pa sta v Italiji le 90 let...

S Ticinom je podobno kot s pokrajinama Bocen in Aosta: ima zelo široko avtonomijo, dejanski status države v državi. Še danes govori italijansko kar 90 odstotkov prebivalcev. V Trstu in v Gorici je Slovencev manj kot 10 odstotkov, imajo pa, vsaj na papirju, zaščitni zakon...

Lep poletni pozdrav iz dežele Viljema Tella

Srečko Simoneta

Rok zapade 15. septembra letos

Prošnje za ustanove

Služba za jezikovne in kulturne identitete ter za rojake v tujini Osrednje direktorije za šolstvo, kulturo, šport in mir, sporoča, da ustanove in združenja, ki nameravajo zaprositi za priznanje ali za potrditev priznanja kot ustanova primarnega pomena za slovensko manjšino v prihodnjem finančnem letu 2007, morajo predložiti prošnjo do petka, 15. septembra 2006. K prošnji je treba priložiti ustrezno dokumentacijo v smislu 10. člena z odlokom Pred-

sednika Dežele FJK št. 253/2005 razglašene pravilnika. Pravilnik št. 253/2005 in informativna pola, ki jo je treba izpolniti in skupaj z drugimi dokumenti priložiti k zgoraj navedeni prošnji, sta na razpolago na deželnem uradnem spletišču pod naslovom www.regione.fvg.it/istruzione/istruzione.htm v predalu "Focus" pod geslom "Minoranza slovena". Na razpolago je dvojezična, v italijanščini in slovenščini napisana verzija informativne pole.

Pismo uredniku

Dragi Jurij, v Preprostih besedah, ki si jih objavil v Novem glasu z dne 29.6.2006, si naravnost zaprepaščen nad astronomskimi plačami evroburokratov v Bruslju in se na koncu nič retorično sprašuje: "Le kdo, le kdo bo vse te tiče futral?"

Odgovor: Futrali jih bomo mi, dragi Jurij, vsi ti isti finančno najbolj šibki in revni, kot vedno. Brez skrbi.

Ljub pozdrav

Jolka Milič

Povejmo na glas

Enkratna uveljavitev Slovenije

S sprejemom v območje evra, kar se bo dokončno udeležilo s 1. januarjem prihodnjega leta, je naša matična država Slovenija doživela izjemno priznanje. Priznanje, ki ga Evropa ne podeljuje kar tako, na lepe oči, ampak so zanj potrebni dosežki, tisti najtežje uresničljivi: potrebna je takšna raven demokracije in predvsem ekonomske moči, ki na novo pridruženo državo praktično izenačuje z že doseženimi standardi najbolj razvitih evropskih držav. Hočemo reči, da predvsem na ekonomskem področju ni in ni bilo nikakršnega popuščanja in da je v evro sprejeta le tista država, ki je zares in dobesedno dosegla vsesplošno gospodarsko trdnost. Slovenija bo 13. država, ki bo imela v obtoku evro, in bo na ta način prehitela druge države iz nekdanjega socialističnega bloka oziroma jim utrla pot. V tovrsten uspeh seveda ni so vsi vedno verjeli z enakim prepričanjem in to ne velja samo za razhajanja v času osamosvojitvenih odločanj tedaj še jugoslovanske republike. Znani so npr. nasprotujoči namigi tistega obdobja, da Slovenija svoje osamosvojitve ne bo ekonomsko preživela in se bo kaj hitro znašla v revščini ter verjetno bankrotirala. Toda dvomov tudi v kasnejših letih ni manjkalo, čeprav so bili drugačni in po svoje upravičeni. Prehod iz ene družbene ureditve v drugo, iz enega ekonomskega sistema v drugega ni preprosta zadeva, zato je bilo Slovincem kaj hitro jasno, kako je nujno zavihati rokave in dokazati, da zares nekaj veljajo. Povsem dohiteti demokratično in gmotno ra-

ven razvitih evropskih držav pa je bila tolikanj težja naloga, ki je nikakor ni bilo mogoče zlahka izpolniti. Sloveniji je uspelo tudi v tej zelo zahtevni zaključni fazi ter tako dokazala sebi in drugim, kako premore dovolj ustvarjalnih moči in notranjega dogovora, da se vzpne na sam evropski vrh in v njegovo ugledno družbo. In kje so torej razlogi, da se je veliki met posrečil in da lahko z vsem prepričanjem trdimo, da je govor o uspešni državi?

Slovenija je bila vselej najuspešnejša jugoslovanska republika, poleg tega je z geografsko, še bolj pa kulturno in duhovno mejitvijo na razvito zahodno Evropo ves čas ohranjala stik z izročilom in merili stare celine. Nadalje se je izjemno preudarno in v pravem trenutku opredelila za osamosvojitve ter še prej uvedla učinkovito notranje demokratično dogovarjanje. Predvsem pa se zdi, da so odločilen doprinos prispevale tolikokrat citirane delavnost, varčnost in skromnost slovenskega človeka, kar je vse vložene napore povežalo v prodoren razvoj, vreden vključitve v novo Evropo. Ne nazadnje gre pri najnovejšem uspehu, se pravi za sprejem v evro, vse priznanje sedanji vladi kakor seveda prizadevanjem v isto smer naravnani politiki od osamosvojitve do današnjih dni. Pokazalo se je namreč, da so naše navedene in druge kvalitete pridobile tudi za Evropo, ki je na ta način dopolnila svoj krog še s slovensko barvo svoje že prej bogate raznolikosti.

Janez Povše

Na dnu ...

ZAMENJATI PASTIRJA
NI PRAV LAHKO...

...JE SKORAJ LAŽJE
ZAMENJATI OVCE!

Prejeli smo

Ustvarimo zdravo tekmovalnost na projektih in delu v korist skupnosti!

Spoštovano uredništvo Novega glasa.

V številki 29. junija 2006 ste objavili odprto pismo Damijana Terpina o nekaterih pomembnih dogodkih, povezanih s Kmečko banko, finančno družbo KB1909 in drugih zadevah goriške bližnje zgodovine. Dovolite nama, da na vedenim ugotovitvam dodava še

slovali in dobro služili tudi marsikateri posamezniki. Razlika je bila samo v tem, da so eni delali predvsem v logiki skupnosti, drugi pa lastne dobrobiti. Že ob svojem nastanku je moralno lastnino nad nekaterimi družbami prevzela SKGZ in to zadnjič javno potrdila na občnem zboru v Boljuncu, po letih gospodarskega poloma, ko je prav zaradi te mo-

pomočjo svojih sogovornikov v Sloveniji. S tem bi si pridobili zelo pomembno vlogo pri lastništvu in bodočem upravljanju banke. Kar nam je znano, so odv. Terpin in ostali iskali pomoč v demokratični Sloveniji, vendar od tam ni bilo nobenega odziva. Prijatelja pač vidiš, ko rabiš pomoč. V februarju 1996 je bilo treba dokapitalizacijo

ske skupnosti in dva člana odbora delničarjev) zahtevali spremembo sestave in izsiljevali, v imenu stranke SSK, vsaj dva člana v upravi, drugače ne bodo podprli liste na volitvah ter A. Corsi bo umaknil kandidato. Na sestanku sva bila prisotna podpisani B.P. in sen. Darko Bratina, ki je kandidatno listo predlagal skupščini. Ker je bila lista predhodno pripravljena in dogovorjena z odv. P. Sanzinom, ki je bil odsoten in nedosegljiv, in ker je bila zahteva postavljena izsiljevalno v imenu stranke, kar bi predstavljalo začetek strankarske in politične lotizacije odbora, sva predlog zavrnila. A. Corsi je umaknil svojo kandidato (zamenjal ga je g. Giovanni Plesnicar) in s tem dogodkom so somišljeniki odv. Terpina prenehali sodelovanje pri upravi banke.

Za predlagano listo je glasovalo 269 delničarjev, za listo CAER, ki je imela 3 člane v upravnem, je glasovalo 6 delničarjev, 7 je bilo belih in neveljavnih glasovnic in 10 delničarjev prisotnih na skupščini ni glasovalo.

Poslovanje banke z novo upravo: poslovanje banke je potekalo po ustaljenih tirih pod popolno kontrolo italijanskega direktorja, ki so ga za nedoločeno čas predhodno zaposlili komisariji, in predstavniki družbe CAER, ki so imeli veto nad vsemi sklepi odbora. Med delničarji so nekateri, iz znanih krogov, širili glas, da je boljše delnice prodati, ker itak bodo "vedno isti" vse zapravili. V kapital je pristopila tudi Nova Ljubljanska Banka d.d., in to ne zaradi pomoči ali česa podobnega, ampak ker je svoje težko izterljive terjatve do skupine Safti zamenja-

nali na pristop NLB. Žal je Banca d'Italia zavrnila prošnjo Nove Ljubljanske banke, da bi presegla 5% zakonsko omejitev v lastništvu Kmečke banke in tako postala strateški partner z odkupom deleža v lasti CAER;

- poslovanje na bančnem področju se je v nekaj letih popolnoma spremenilo in samostojne banke s poslovnim obsegom Kmečke banke so bile vse priključene večjim skupinam ali so prenehale poslovati. V naši deželi se je takrat ohranila samo Banca di Cividale, s tem da se je povezala z Deutsche bank;

- število uslužbencev se je zmanjšalo na 76 oseb;

- primerjava z združenimi bankami ni osnovana, saj so poslovanje, kapitalska sestava, obdavčitev dobička in drugo popolnoma neprimerljivi. Združene banke poslujejo povezane v združni zvezi, ki bo tudi koristnik celotnega premoženja v primeru prenehanja poslovanja. Brez članstva v združni zvezi omenjene banke nimajo možnosti samostojnega poslovanja.

Končno se je CAER odločila banko prodati in kot kupec je bila predlagana Friuladria iz Pordenona, ki je jasno sporočila članom odbora delničarjev, da bo odkupila vse delnice in da bo Kmečka prenehala s svojo avtonomijo. Ob upoštevanju teh elementov je bilo jasno, da je obstoj samostojne banke v slovenskem večinskem lastništvu samo utvara in da je potrebno strategijo postaviti na novo: ohraniti družbo kot finančni subjekt in lastnino nepremičnine (simbol slovenske uveljavitve v mestu), realizirati čimvečjo donosnost delničarjem, ki so nam zaupali v težkem trenutku, in rešiti delovna mesta.

Prodaja banke: odločitev o prodaji bančne dejavnosti ni bila lahka. Bili smo pred dejstvom, da bomo banko izgubili, in potrebno je bilo pragmatično odločiti brez obotavljanja in nepotrebnega tipično manjšinskega jokanja, ki nas je že stalo Trgovski dom,

la sedež slovenskih organizacij v centru mesta in s premoženjem v vrednosti 18,900 mio evrov, ki je v lasti slovenske skupnosti, preko skladov SKGZ, privatnih delničarjev, nekdanjih delničarjev Kmečke in novih privatnih delničarjev, in družb iz Slovenije (NLB in drugi imajo 15% kapitala).

Prepričana sva, da je slovenska skupnost lahko ponosna, da je uspela iz velikih težav, v katerih smo se znašli sedaj devetdesetih let, rešiti premoženje in izoblikovati nove razvojne možnosti. "Iz ovir je treba ustvariti možnosti," nam je vedno pravil Darko Bratina.

Velika večina nekdanjih delničarjev banke je verjela v projekt finančne družbe KB1909. Danes ima družba 420 delničarjev in svoje delnice je iz različnih razlogov, od tega maloštevilni zaradi politike, prodalo 50 delničarjev. Vsi so lepo zaslužili, saj se vrednost delnice v letih dviguje. Poleg tega je bilo rešenih in na novo ustvarjenih kar nekaj podjetij in v sami Gorici 35 novih delovnih mest. Družba je tudi prevzela zasebna jamstva za plačila dolgov Primorskega dnevnika in s tem so bili posamezniki razbremenjeni. Če je bilo ravnanje pravilno ali ne, bo vsak presodil sam. Pri našem delu pa imava čisto vest, da smo v danih, težkih razmerah dosegli to, kar je bilo objektivno možno. Zato, vsaj glede na te dogodke, meniva, da ne kot posameznika ne kot skupnost res ne potrebujemo "žegn in odvez". Raje bi videla, da bi vsi skupaj uporabili vse omejene, razpoložljive energije, človeške in materialne, za gradnjo novih gospodarskih pobud, ki bodo v interesu tako posameznikov kot celotne naše skupnosti. O nekaterih zadevah naše bližnje in daljne preteklosti ne bomo nikoli našli popolnega soglasja, saj je vse preveč političnih, idejnih, materialnih in človeških elementov, ki nas ločujejo. Vseeno pa moramo potegniti črto in nadaljevati na ti-

Foto AC

nekater druge poglede in tako prispevava, da si bodo vaši bralci pridobili bolj jasno sliko in ustvarili bolj objektivno mnenje o dogodkih.

Naša dejstva bova predstavila po posameznih argumentih, da bo zadeva bolj pregledna:

Težave Kmečke banke: glavni razlog, da je bila v banki imenovana komisarska uprava, je bila ugotovitev inšpektorjev Banca d'Italia, da je premoženje nezadostno za potencialne izgube pri podeljenih kreditih. Med temi je bilo veliko takih podjetij, ki so poslovale na tržišču nekdanje Jugoslavije, ki je bila takrat v vojni. V okviru celotne vsote kreditov je pomemben delež pripadal podjetjem v okviru skupine Safti, kar naj bi predstavljalo še dodatno ogroženost za banko. Nedvomno je, da so to bile usodne strateške napake. Leta 1993 je imela Kmečka banka 23,208 milijard lir (11,987 milijonov evrov) premoženja, 99 uslužbencev, 418 delničarjev in 555 milijard lir (287 mio evrov) bilančne vsote.

Družbeno gospodarstvo: za Slovence, ki živimo na ozemlju Italije, je od nekdanje značilno, da smo imeli kar nekaj gospodarskih pobud, ki so temeljile na povezovanju podjetnikov in združevanju kapitala v družbah, ki so se zavzemale tudi za splošni interes skupnosti. Take so bile združne hranilnice in posojilnice, Trgovska obrtna zadruga, Jadranska banka, Mizarska zadruga in druge. Po drugi svetovni vojni je tega ostalo bore malo, vendar vseeno nekaj se je obdržalo: hranilnice, danes združni kreditni banki, Kmečka banka, kasneje ustanovljena TKB in podjetje Safti, ki je nastalo s prevzemom likvidacije Jadranske banke leta 1926.

Poslovanje teh družb po drugi svetovni vojni je bilo zaradi takratne ekonomske logike zelo povezano s tržišči nekdanje Jugoslavije in tako se je tudi krepila kapitalska osnova tega gospodarstva. Glede na tedanje ureditve v Jugoslaviji je jasno, da so imeli nekateri privilegirani odnos in lažji dostop do tržišča, vendar ne velja zanemariti dejstva, da so na tem tržišču in z istimi vezmi po-

ralne lastnine plačala zelo velik politični davek. Kar je nam znano, to premoženje ni nikoli pripadalo Jugoslaviji kot državi ali drugim subjektom te države. SKGZ je končno celotno zadevo uredila na zelo transparenten način: premoženje je v lasti neprofitnih skladov.

Rešitev Kmečke banke: komisarska uprava je banko vrnila lastnikom, ker so ugotovili, da so inšpektorji pretiravali z oceno o možnih izgubah pri dodeljenih kreditih in da ima banka še vedno 7 milijard lir osnovnega kapitala. Pri tem so pomembna naslednja dejstva: družbe skupine Safti so vrnila dejansko vsa prejeta posojila, odbor delničarjev pod vodstvom odv. Petra Sanzina je odlično opravil svoje delo in potekal je pomemben politični pritisk (manifestacije). Toda banka je bila vrnjena slovenskim delničarjem pod temi pogoji: da vstopi v skupino druge italijanske banke, konkretno CAER iz Bologne, da ima italijanski partner vsaj 35% delež in odločilen vpliv pri poslovanju banke oziroma, da de facto upravlja banko.

Dokapitalizacija banke: pomembno je vedeti, da je Banca d'Italia zahtevala od slovenskih delničarjev dokapitalizacijo v znesku 4,7 milijard lir, kar je bil temeljni pogoj, da smo lahko ohranili večino. Sam postopek dokapitalizacije je bil tak, da so slovenski delničarji lahko dokapitalizirali samo v razmerju z lastnim obstoječim deležem. Če posameznik ni dokapitaliziral, bi njegov delež avtomatično prevzela CAER in bi s tem presegla začetnih 35% in je bilo mogoče, da bi pridobila tudi večino. Očitno so nekateri ocenili in pri tem se ni so ušeli, da vsi delničarji ne bodo v stanju dokapitalizirati družbe. Italijanski partner bi tako lahko zelo elegantno prišel do večine in poleg upravljanja, ki ga je že itak imel na osnovi vsiljenega statuta, bi prevzel tudi lastništvo banke. Na sestanku pri odv. Sanzinu je dr. Zuppin, predsednik uprave Safti, sporočil članom odbora, da njihove družbe niso v stanju vplačati svojega deleža, in je predlagal, naj to opravi delničarji iz političnega kroga odv. Terpina s

izvesti ali bi izgubili večino. Ker smo vedeli, da večina naših delničarjev ne bo v stanju vlagati novega denarja v kapital banke, si je podjetje Medias s.p.a. izposodilo 2,7 milijard lir pri slovenski banki z osebnim jamstvom dveh upraviteljev in ta denar posojalo vsem delničarjem, ki niso imeli drugih možnosti. Posojilo je banka preklala po 6 mesecih in je bilo treba celotni znesek vrniti v treh dneh. Slovenski prijatelji pa tak! Jasno, da so garanti "zelo lepo" spali v tistih nočeh. V dneh, ko se je bila odločilna bitka za ohranitev večine v banki, so nekateri člani odbora delničarjev šli na letne dopuste, drugi pa so bili na službenih potovanjih v tujini. Omeniti velja, da so tudi uslužbenci banke "obljubili" sodelovanje pri dokapitalizaciji s 1,160 milijard lir, vplačali pa so samo 160 milijonov, kar pomeni približno 1.650.000 lir na osebo oziroma toliko je bilo vredno naložiti v ohranitev družbe, ki jim je omogočala delo. Pri dokapitalizaciji je bilo odločilno delo upraviteljev družbe Medias, ki so kontaktirali vse delničarje, razen štirih, in jih prepričali, da so vložili lastna sredstva v dokapitalizacijo ali pa so si sposodili denar, ki so ga kasneje vrnili s prodajo delnic. Po dokapitalizaciji je imela banka 34.998 milijonov lir (18,077 mio evrov) premoženja, 97 uslužbencev, 470 delničarjev in 288 milijard lir (149 milijonov evrov) bilančne vsote.

Imenovanje nove uprave: za 4. maj 1996 je bila sklicana skupščina delničarjev za imenovanje nove uprave po komisarski upravi. Predsedniku Odbora delničarjev odv. Petru Sanzinu je bila poverjena naloga, da sestavi kandidatno listo slovenskih delničarjev za nov odbor in nekaj dni pred skupščino je bila dogovorjena lista z naslednjimi imeni: odv. Peter Sanzin, g. Adriano Corsi, dr. Diego Marvin, g. Damiano Klanjscek, ing. Angel Pahor in g. Giovanni Miklus. Vsi predlagani so nekaj dni pred skupščino kandidovali sprejeli in soglašali s sestavo. Nekaj minut pred skupščino pa so g. Alessio Figelj, g. Adriano Corsi in odv. Damijan Terpin (tedanji pokrajinski tajnik Sloven-

Foto IG

la za delnice banke. Postopoma pa je postalo jasno, da bo zelo težko ohraniti večino v banki tudi zaradi teh razlogov:

- skupina CAER se je pridružila drugi bančni skupini, v kateri je bila tudi Cassa di Risparmio Gorica, in direktor CAER dr. Sibani je jasno sporočil upraviteljem, da dveh bank na istem teritoriju ne morejo imeti in da bodo Kmečko banko ali prodali ali pridružili CR Gorica z odkupom vseh preostalih delnic;

- ker so slovenski delničarji postopoma prodajali deleže in ni bilo enostavno vedno najti nove delničarje, poleg tega nam je bilo jasno, da v primeru javne ponudbe za odkup po zanimivi ceni bi s težavo ohranili večino, denar je pač denar tudi pri ohranjanju slovenskih vrednot;

- da bi obdržali banko v slovenskih rokah, smo nekaj časa raču-

saj, če bi takrat prenesli lastnino na privatnike, kar je bilo možno, bi nepremičnina ostala v slovenski lasti. Za doseg omenjenih ciljev smo dosegli sporazum z Banca di Cividale. Rezultati so bili naslednji:

slovenski delničarji so pri prodaji realizirali 32,330 mio evrov v denarju, delnicah B. di C. in v delnicah KB1909, oziroma preko petkrat več, kot je bila vrednost kapitala in dokapitalizacije v letu 1996;

število delovnih mest se ni več zmanjševalo in tudi potovanja v Čedad niso tako mučna, če samo pomislimo, da je bila alternativa, da bi uslužbenci morali potovati drugam po polotoku (glej uslužbenec drugih bank v naši deželi) ali izgubiti službo;

ohranil se je samostojni finančni subjekt KB 1909 z lastnino nad nepremičnino, ki je danes posta-

stih elementih, ki nas združujejo. Prenehati je treba z osebnim blatenjem, očitanjem in podiktanjem polresnic ali laži, vse to nas vodi samo v dodatna ločevanja. Ustvarimo raje zdravo tekmovalnost na projektih, idejah in delu v korist celotne skupnosti, pa naj bo še tako deljena in raznolika. Tudi različni politični in idejni pogledi so izreden resurc, na katerem lahko gradimo solidarno, dinamično in uspešno družbo, na katero bomo vsi ponosni ne glede na našo preteklost in na dosedanje delitve. To je vodilo našega dela in tega se bomo držali tudi v prihodnosti.

Zahvaljujemo se vam za pozornost, ki jo boste namenili temu pričevanju, in vas lepo pozdravljamo.

Boris Peric, Carlo Devetak
Gorica, 11. julija 2006

PRAZNOVANJE ZAVETNIKOV SV. MOHORJA IN FORTUNATA Evharistično slavlje in okrogla miza o šolstvu

Skupno za oblikovanje novega vzgojnega humanizma

Slovesno bogoslužje je vodil kard. Nicora, ob njem sta stala goriški nadškof De Antoni in tržaški škof Ravignani (foto DPD)

Letošnje praznovanje zavetnikov goriške in videmske nadškofije ter sploh vse dežele Furlanije-Juljske krajine, škofa Mohorja in diakona Fortunata, je bilo neobičajno, saj so se škofje vse dežele tokrat želeli srečati z deželnimi upravitelji in z njimi začeti odprti dialog o nekaterih ključnih temah. V t.i. Rimski dvorani je namreč v sredo, 12. julija, ob 16.30 potekala okrogla miza o vzgoji, izobraževanju in šolstvu. Vodil in povezoval jo je g. Giosue' Tosoni iz Pordenona, pri mizi pa sta sedela deželni odbornik za izobraževanje in kulturo Roberto Antonaz in nekdanji deželni šolski ravnatelj Bruno Forte, torej politik in strokovnjak. V dvorani so bili prisotni posebni gost letošnjega slavlja kard. Attilio Nicora, nekdanji škof v Veroni in trenutno predsednik uprave vatikanskega premoženja, nato goriški nadškof Dino De Antoni, tržaški škof Evgen Ravignani, škof Concordie-Pordenona Ovidio Poletto, ljubljanski nadškof Alojz Uran, v imenu zaradi boleznih odsotnega videmskega

mati to, kar mu pride, pasivno in brez kritičnega duha. Spričo ozračja splošne negotovosti, terorizma, okoljevarstvenih katastrof je potrebno narediti skok v kakovosti, ki omogoči, da lahko mirno "plujemo po morju, ki je polno pasti." Italijanska država žal še ni doumela dometa šolstva in izobraževanja, saj ga kronično podcenjuje in vanj ne vlaga dovolj, je še povedal Antonaz. Sicer pa se vedno bolj krepi potreba po nekaki poenoteni evropski šoli s skupnim jedrom, ki pa je obenem pozorna tudi do specifičnosti vsakega posameznega kraja. V naši deželi je število mladih, ki pred časom zapuščajo šolo, žal dokaj visoko; tudi zato je v pripravi zakon, ki bi zvišal leta obveznega šolanja, saj je dokazano, da se v deželah (npr. na Finskem), kjer se obvezna šola konča z 18. letom, tudi ekonomija bolje razvija. Glede katoliških šol je povedal, da je na začetku svojega mandata sicer bil malo nezaupljiv, toda kot zagovornik pluralnosti v naši družbi rad podpira tudi take šole, če si le prizadevajo za rast družbe in ne samo lastnega dobička. "Skupaj lahko veliko naredimo vsi tisti, ki v kaj verujemo," je prepričano podčrtal odbornik, saj "današnji sovrastnik je površnost." Živeti po veri je pravi antidot površnosti in načinu, ki nam ga ponuja televizija. Prav Cerkev lahko veliko naredi v boju proti poenostavljanju stvarnosti, proti egoizmu in individualizmu, proti mišljenju, ki prisega samo na denar. "Ne gre za bitko proti komu, ampak za to, da bi bili vsi ljudje malo bolj srečni

Z leve: Bruno Forte, Giosue' Tosoni, Roberto Antonaz (DPD)

Z leve: Andrea Bellavite in Kazimir Černic (DPD)

ti pogum, vstati, misliti pozitivno, vzgajati in ljubiti ljudi velikega in zapletenega mesta Ninive. Naučiti se moramo ne razmišljati o posamezniku, ampak o osebi, ki je bitje odnosov in skupnosti; tudi ni prvenstveno vtepati v glave samo to, kar "rabi" in je funkcionalno. V današnjem času sta moralna in civilna vnema šolnikov-pričevalcev, ki jih žene "strast za človeka" - dolgoročno - pomembnejši od poučevanja interneta, angleščine in podjetništv. Brez vere v pozitivne vrednote ne bomo prišli daleč. V takem okviru ima šolski sistem veliko priložnost in nalogo promocije odprtega soočanja in družbene integracije. Svoje lahko opravi tudi katoliška šola kot sestavni del javnega šolskega sistema. Tudi drugi cerkveni življenji lahko veliko pripomorejo, če so dejavno vključeni v razpravo o javnem izobraževanju, k oblikovanju novega vzgojnega humanizma.

delovanje ne glede na narodno pripadnost!" V baziliki je nato potekala slovesna maša, ki so se je med drugimi vidnimi zastopniki oblasti udeležili goriški župan Brancati, videmski kolega Ciccotti, predsednik pokrajinske uprave Gherghetta in že omenjeni Antonaz. Goriški nadškof je v svojem pozdravu omenil, da nas zavetnika še vedno vabita, da bi mi danes nadaljevali njuno pričevanje in se povezovali, kot je različne narode in kulture povezoval že slavni patriarhat. Kard. Nicora je v homiliji povedal, da se je iz pridiganja in mučeniške smrti svetih Mohorja in Fortunata rodila bleščeča Božja Cerkev. Kardinal se je na glas vprašal, ali ni "poezija ali vznemirjajoča naivnost" v molitvi prositi za večno življenje v družbi svetnikov, medtem ko pretijo tragedije, vladajo negotovost, samota in življenje brez smisla. Ni ne poezija ne naivnost, je zatrdil, saj cilj osvetljuje pot in gradnjo zemeljske solidarnosti, boljšega sveta. Iz krvi mučencev je zrastle sijajna omika, ki je lahko tudi danes prenovitvena moč za Cerkev in vso družbo. Maša se je nadaljevala v latinščini s prošnjami v jezikih oglejskega patriarhata, italijansko, furlanščini, slovenščini in nemščini. Zbor, ki ga je vodil g. Francesco Fragiaco, je odlično odpel tudi obhajilo. Ena hostija je zate. Tik pred koncem je navzoče v imenu slovenske Cerkve pozdravil nadškof Uran; msgr. De Antoniju se je zahvalil za vabilo, na katerega se je rad odzval, saj se je veselo oznanilo iz Ogleja razširilo vse do Drave.

DD

Kard. Attilio Nicora (DPD)

nadškofa Pietra Brolla upokoje ni msgr. Alfredo Battisti, drugi predstavniki krajevne cerkvene hierarhije, civilnih in vojaških oblasti, nekateri šolniki, verniki in ljudje, ki so tako ali drugače dejavni na različnih področjih. Z odgovornimi se hočemo pogovoriti, je uvodoma povedal msgr. De Antoni, kaj lahko naredimo s skupnimi močmi, da bi pri izobraževalnem procesu mladih pridružili sodelovalci vsi najrazličnejši dejavniki, ki imajo opraviti z vzgojo novih rodov. Antonaz je povedal, da je tematika res pomembna, saj zadeva samo prihodnost naše družbe in dežele. "Današnje življenje je zapleteno," je poudaril odbornik; zato kdor se sooča z njim brez primerne izobrazbe, tvega spreje-

že na tej zemlji." Svet se je sicer spremenil, stare pregrade so padle, "čas je za nova zavezništva." Posebno živo pričevanje je prinesel Bruno Forte, kristjan, ki z veliko vnemo dela na šolskem področju. Pomembnejša od šolstva in izobraževanja je vzgoja: ta namreč predpostavlja splet odnosov in je zato pravi zaklad še posebno na našem ozemlju, ki je od vedno pluralno, križišče različnih narodov, jezikov in kultur. "Vzgoja je stvar razuma in srca," edini in pravi predpogoj za graditev prihodnosti. Prijeti se moramo za roko in skupno hoditi po Jakobovi lestvi, ki povezuje Boga in ljudi. "Spor ni med civilizacijami, ampak med ignorancami." Edina možna perspektiva je dialog. Kot Jona moramo naj-

Kratke

Teološka knjižnica Maribor na rimskem Kapitolu

V okviru mednarodnega projekta Kultura 2000 je Teološka knjižnica Maribor sodelovala v predstavitvi projekta HyperRecords v rimskem Kapitolskem muzeju. Priprava je digitalizacija Biblične arheološke zbirke, ki jo je v letih od 1987 do 1990 knjižnici priskrbel akademik Jože Krašovec, predstavlja pa učno zbirko biblične arheologije na mariborski enoti ljubljanske Teološke fakultete. Nosilec projekta HyperRecords, ki so ga predstavili 23. junija, je bil Kapitolski muzej, poleg Teološke knjižnice Maribor pa je v projektu sodelovala še rimska Bibliotheca Hertziana. Biblično arheološko zbirko je knjižnica predstavila v digitalni obliki, v nadaljevanju projekta pa načrtuje izdajo tiskanega kataloga in predstavitev zbirke na portalu ljubljanske Teološke fakultete. Knjižnica razmišlja tudi o vključitvi digitalnega kataloga v sistem COBISS. Po besedah vodje Teološke knjižnice Maribor Fanike Krajnc-Vrečko Biblična arheološka zbirka vsebuje keramične posode, posebej oljenke, gliptiko, skarabeje in steklovino iz obdobja 4000 let pred Kristusom do 200 let po Kristusu. Zaradi specifičnih lastnosti ima zbirka več pomenov: v prvi vrsti gre za materialne ostanke geografsko sicer oddaljenih, a za evropsko civilizacijo pomembnih kultur in poznavanje le-teh je brez dokumentiranja skoraj nemogoče. Po vnaprejšnjem dogovoru si jo je mogoče ogledati v Teološki knjižnici Maribor.

Napoved XII. mednarodne likovne kolonije Umetniki za karitas

Od 14. do 18. avgusta 2006 bo na Sinjem vrhu nad Ajdovščino potekala XII. mednarodna likovna kolonija UMETNIKI ZA KARITAS pod geslom: »Naredite iz vašega doma in vaše družine drugi Nazaret, kjer vladajo ljubezen, mir, veselje in edinstvo, kajti ljubezen se začne doma« (bl. M. Terezija). Izkupiček prodanih likovnih del bo šel v sklad "Nazareška hišica", ki bo namenjen pomoči mladim družinam pri reševanju stanovanjske problematike.

V ta namen smo se srečali ravnatelj Karitas Matej Kobal in voditeljica projekta Umetniki za karitas Jožica Ličen s člani strokovnega sveta kolonije, ki ga sestavljajo: Jože Bartolj, Lucijan Bratuž, Silva in Azad Karim, Mira Ličen Krmpotič (na sliki njen križani), Irene Mislej, Tone Seifert in Anamarija Stibilj Šajn. Sprejeli smo Pravilnik kolonije in se dogovorili o vseh podrobnostih v zvezi z letošnjo kolonijo in potovanjem prodajnih razstav, kot tudi izbrali devet priznanih likovnih ustvarjalcev iz Slovenije (Jože Bartolj, Simon Jugovic Fink, Biserka Komac, Franc Novinc, Janko Orač, Tomaž Perko, Branko Šuster, Rafko Terpin, Valentina Verč) in dva iz Avstrije (Helmut Kortan in Susanne Kortan Gimbel). 17.8. bo "dan odprtih vrat", na katerega so povabljeni tudi drugi slikarji in kiparji, ki želijo za namen kolonije darovati svoj likovni zapis. Ob 18. uri bo predstavitev nastalih del in kulturni program. Škofijska karitas Koper že sedaj materialno in finančno pomaga več kot 1000 družinam na Primorskem, poleg tega pa razvijamo tudi druge programe vzgojne in svetovalne pomoči. Vse več prošelj za pomoč, predvsem mladih družin, pri reševanju stanovanjske problematike, je narekovalo potrebo po ustanovitvi takega sklada. Pri Karitas smo prepričani, da se bodo zgledu umetnikov pridružili tudi drugi darovalci in bo sklad "Nazareška hišica" sposoben trajno nuditi podporo mladim družinam.

Romanje treh Slovenij

Prisrčno vabljeni na "Romanje treh Slovenij na Svete Višarje" v nedeljo, 6. avgusta 2006.

Pešpot bomo začeli ob 8. uri ob vznožju gore, nad Žabnicami, od koder se bomo ob premišljevanju križevega pota skupaj povzpeli na Svete Višarje.

Ob 10.30 sledi predavanje dr. Kajetana Gantarja z naslovom "Mejnik, ki narodov ne ločuje, temveč jih združuje". Slovesno mašo bo ob 12. uri daroval dr. Marjan Turnšek, murskosoboški škof.

V kulturnem programu bomo prisluhnili nagovoru g. Antona Kokalja, poslanca v DZ, in združenemu mešanemu pevskemu zboru, ki bo izvajal kantato Matije Tomca: Marija - Slovenec kraljica. Sledilo bo družabno srečanje.

Lepo vabljeni rojaki iz zamejstva, zdomstva in domovine! **Rafaelova družba in Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov**

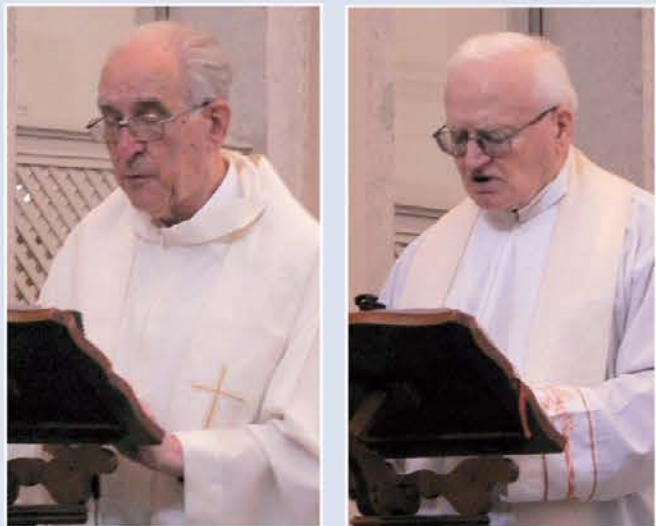

Kratke

Priznanji za g. Žbogarja in g. Tavana

Goriški župan Vittorio Brancati se je s krajšo slovesnostjo na občini spomnil zaslug in velikega dela, ki sta ga opravila

duhovnika Luigi Tavano in Cvetko Žbogar. Goriška duhovnika, rojena leta 1923, sta pred kratkim obhajala 60 let mašništva. Duhovnikoma je goriški župan podelil kolajno in jima čestital v imenu vse občine.

Popravek

V članku (Novi glas z dne 13. julija) pod naslovom Prešerno idilična podoba nekdanje košnje o Prazniku Na Britofu, ki ga je priredilo PD Podgora, mi jo je pošteno zagodel tiskarski škrat. Neslano se je pošalil z mojimi očmi, saj je iz vsebine izpadlo ime enega izmed ključnih izvajalcev, Iva Ambrosija, ki že od mladih nog navdušeno sodeluje pri domačem društvu in prepeva v podgorskem zboru. Tudi letos se je v obujanju starih navad ob košnji učinkovito vživel v vlogo trdnega kmečkega gospodarja. Za neljub spodrsrlaj se mu oprostam. / Iva Koršič

Nenehne polemike

Livarna še vedno buri duhove

Polemike okoli solkanske Livarne in njenega onesnaževanja so na dnevnem redu že vrsto let, dostikrat dosega tako raven, ki ni vredna omike, kaj šele dostojnega obnašanja. Polemike so prisotne na vsakokratnem srečanju čezmejnih uprav, kraljujejo tudi na krajevnih časopisih, še zlasti se pri tem odlikujejo italijanski dnevniki, ki ne izgubijo nobene priložnosti, da ne bi opozarjali na Livarno, pri

Gorici, kar smo lahko videli tudi minulo soboto na osrednjem trgu pred Svetogorsko železniško postajo, ko je bila proslava ob 100. obletnici Bohinjske železniške proge. Razobesili so namreč prav protestne napise proti formaldehidu, ki naj bi ga v vodo spuščala livarna, a na tiskovni konferenci so povedali, da je prisotnost te snovi v vodi mnogo bolj odvisna od drugih dejavnikov, npr. prometa. Neprijetne vonjave, ki so prisotne v sever-

Foto JMP

tem pa tudi žalijo slovensko stran. Pa je vendarle prišlo minul teden tudi do srečanja, na katerem so odgovorni pri solkanskem podjetju, ki je danes v lasti nemške firme, predstavili svojo plat zvona. Bila je to tiskovna konferenca v občinski palači v Novi Gorici in ob prisotnosti goriškega župana.

S podatki merjenja emisij v zrak, v vodo, pa tudi hrupa, so povedali, da so očitki, ki prihajajo iz italijanske strani neutemeljeni. Glede prisotnosti težkih kovin, ki naj bi jih vsebovala voda, prav gotovo, saj jih v proizvodnem programu v Solkanu ne uporabljajo že od leta 1968. Glede meritev formaldehida je ravno tako, saj meritve emisij iz livarne kažejo vrednosti, ki so daleč pod mejnimi, se pravi, dovoljenimi vrednostmi, česar pa nočejo razumeti v

nem predelu Gorice, predvsem ob nizkem zračnem tlaku, pa so skušali v livarni zmanjšati na minimalno raven s postavitvijo posebnih filtrov, ki jih uporabljajo tudi v firmi Ferrari v Maranellu. Če ima lahko isti filter Ferrari, ponos Italije, potem bi moral biti isti filter dober tudi za livarno, a vsaj sodeč po italijanskih dnevnikih ni tako, kajti še vedno napihujejo in podpihujejo polemiko z livarno, češ da zastruplja okolje.

Višek nedostojnosti so kolegi italijanskega dnevnika dosegli v nedeljo, ko so pisali o livarni in priobčili samo skromen zapis svoje časnikarske pripravnice o slavi ob 100. obletnici Bohinjske železnice. Sicer je res, da ima tehnik že ime, ki pove vse, se pravi, da je majhen, zelo majhen....

JUP

PD ŠTANDREŽ Gledališče pod zvezdami

Poživljajoče komedijske brzice v poletni soparici

Dramska modrica se je prejšnji teden z nasmejanim obrazom mudila v prijaznem okolju Prosvetnega društva Štandrež, ki je njej v čast in gledalcem v veselje spet pridelalo niz gledaliških predstav, tokrat pet, pod romantičnim naslovom Gledališče pod zvezdami. Ta gledališka pobuda se je prvič prikazala na odskem obzorju leta 2004 in bo zaživevala vsaki dve leti. Letos se je dramski krog razširil in dobil mednarodni prizvok s podnaslovom Poletno srečanje manjšinskih gledaliških skupin iz Avstrije, Italije, Slovenije in Madžarske. Prisotnost ljubiteljskih skupin iz različnih držav so na trgu pred cerkvijo naznanjale polajajoče zastave, seveda z evropsko vred. Vrsta predstav si je sledila od 28. junija do 15. julija – razen enega večera – na tlakovanem igrišču ob župnijski dvorani Anton Gregorčič. Gledališko ponudbo, sad prizadevnih članov dramskega odseka PD Štandrež, so podprli Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Fundacija Cassa di Risparmio Gorica, goriška občina in pokrajina ter Zveza slovenske katoliške prosvete. Predstave, pred katerimi sta kratek uvod izmenično imela Marko Brajnik in Božidar Tabaj, so nudile zanimiv pogled na ustvarjalna pota in dramske okuse ljubiteljskih gledaliških skupin, ki jih zaznamuje predznak manjšinskosti.

Zastor nad dobro obiskanimi večeri je v sredo, 28. junija, odstrala, kot smo že pisali v prejšnji številki, gledališka skupina Gruppo filodrammatico della Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini iz Pirana s pomenljivo sladkorenko komedijo De qua e de la' (del confin) v istrsko-beneškem narečju in režiji avtorja besedila Ruggera Paghija.

Gledališka skupina KPD Planina Sele

Ko so se v ponedeljek, 10. julija, vsaj malce umirile nogometne vode ob koncu svetovnega prvenstva, so v Štandrežu na oder pod milim nebom stopili igralci gledališke skupine zelo aktivnega društva KPD Planina iz Sel na Koroškem, ki so že naši »stari« in vedno dobrodošli znanci in imajo že dolgo vrsto let plodovite stike s štandreškimi komedijanti, z bogatim izmenjavanjem gostovanj.

Koroški igralci so se v režiji dolgoletnega mentorskega spremljevalca Francija Končana predstavili z veseloigro, s pridihom kriminalke, Odkritosrčna lažnivka Marcela Acharda, v prevodu Bruna Hartmana. Z uigranim podajanjem je devet igralcev dosledno trgalo detektivsko mrežo in vodilo gledalce do pravega storilca umora, ki je ob bolj ali manj odkritih lažeh mlade, popoprane hišne pomočnice Josefe, do konca ostal previdno zastrt. Škoda, da so bili pri izvajanju, vsaj nekateri, premalo glasni, tako da so se njihove replike razblinjale po prostoru. Očitno so bolj vajeni nastopati v dvoranah. Te zvočne nevšečnosti je malce sokriv tudi sam režiser, ker je prevečkrat dopustil, da so igralci razvijali dialoge, obrnjeni stran od publike. V

celoti pa je bila igra tekoča in všečna tudi očem, saj so bili igralci oblečeni v okusno izbrane kostume, poudarjajoče življenjski stil dramskih likov. To je tudi ena izmed odlik te koroške skupine,

sti..., dokler se spet ne prižgejo reflektorji, ki morajo, po navodilih dirigentke, ožarjati samo nasmejane obraze in odsliskavati homogenost skupine.

Kabaretni trio Trigeminus iz

Prizor iz komedije Orkester Jeana Anouilha Beneškega gledališča Čedad

ki jo vselej radi gledamo na naših odrih.

Beneško gledališče Čedad

Temni oblaki so v četrtek, 13. julija, pretili z dežjem, a Beneško gledališče Čedad je pred številnimi gledalci nemoteno odigralo svoji dve enodejanki. Sproščen smeh je najprej izzvala kratka veseloigra Večerja za enega Freda Frintona v prevodu Lare Gariup – P. Miroladova. Režijo je podpisal Adriano Gariup, ki se je tudi duhovito prelevil v postrežljivega, a kar nerodnega lakaja Jožeta. Njegovega soprotagonista oz. soigralko, priletno baronico, je skrbno naličnil in v razkošni obleki z razpoznavnimi otenki ženske spogledljivosti poosebil Roberto Bergnach. V prijetno pojoči narečni beneški govorici sta duhovito prikazala, kako postaršana gospa vsako leto želi praznovati svoj rojstni dan z večerjo, tako kot včasih, ko so bili še živi vsi njeni oboževalci in prijatelji. V njihovem imenu mora pač nazdravljati le lakaj, ki je ob koncu večerje, pošteno vinjen, v domačem parku deležen običajnih »jubilejnih« ljubzenskih strasti svoje še čile gospodarice.

Komedijo Orkester francoskega dramatika Jeana Anouilha pa je pod režijsko roko Marjana Bevka, že nekajletnega umetniškega usmerjalca Beneškega gledališča, ki že trideset let z odr-

Manzana

Bliski in grmenje so v petek, 14. julija, napovedovali nevihto, zato so se organizatorji po krajšem oklevanju odločili, da bo tokrat predstava v veliki dvorani župnij-

Režiser Milivoj Miki Roš

skega doma A. Gregorčič. Le-ta se je v poletni soparici spremenila v pravcato savno, a gledalci so se kljub temu zabavali in nasmejali ob treh enodejankah, s katerimi je kabaretni trio Trigeminus iz Manzana prvič gostoval v Štandrežu. Abonenti Komigo, večjezičnega festivala komičnega gle-

in tudi režiser, je na furlanski gledališki sceni poznan kot ena izmed najboljših domačih skupin. V Štandrežu se je predstavil s prizori burleskno-grotesknega žanra z naslovom Muri di ridi o Sganassa. Ob zakulisnem sodelovanju tehnika Stefana Tavagnacca so v furlanskem narečju, pomešanem z dialektom iz Veneta, zaigrali, kako se bančni uradnik razburja ob starejšem furlanskem paru, ki nima pojma, kaj so bančni posli, kako po obnašanju in razmišljanju grozno počasen mož ohranja ob živčni ženi svojo pri-

rojeno marnost, in kako se zna iz rok zdravstvene inšpektorice izmuzniti preprosto lastnik mizar-ske delavnice. Škoda, da je mestoma vsebinska razvečenost skazila ironično humornost kabaretnih prizorov in igralsko prepričljivost.

Gledališka družina Nindrik-indrik iz Porabja na Madžarskem Letošnjo izvedbo Gledališča pod zvezdami je pod oblaknim in vetrovnim ne-

bom v soboto, 15. julija, sklenila gledališka skupina oz. »držina« Nindrik-indrik iz Porabja na Madžarskem, ki je prvič prišla v goste v Štandrež. Skupina, katere ime pomeni Nekje drugje, je pred desetim leti z režiserjem Milivojem Mikijem Rošem orala gledališko ledino. Porabski Slovenci niso namreč imeli gledališke tradicije. Sedaj pa se je gledališko ustvarjanje razraslo, saj imajo že tri dramske skupine, med katere sodi tudi lutkovna. Gledališko delo je pripomoglo h krepitvi narodne zavesti in tudi k vrednotenju melodičnega domačega narečja, ki je po ugotovitvah dialektologije Zinke Zorko, članice SAZU, najbližje starocerkveni slovanščini, kot je v predstavitvi skupine poudaril režiser Roš. Za štandreško gostovanje so izbrali predstavo Milivoja M. Roša Male bojne, ki so jo nastudirali ob 10. jubileju. Pet igralcev, med katerimi so trije igralski stebri, ustanoviteljica skupine Klara Fodor in Laci ter Stefan Nemeš, je ob ogradi s prizori, ki jih je uvajala in prekinjala pripovedovalka, pokazalo, kakšni so lahko sosedski odnosi. Dobri so, če vladata vljudnost in razumevanje, izjalovijo pa se lahko za prazen nič in se prelevijo v prave vojne. Slednje si je režiser zamislil kot pravi bojni prizor, ki pa je zbanaliziral posrečeno realistično podobo mejaških stikov s krhkim ravnovesjem. Izvajalci so bili deležni toplega

Prizor iz veseloigre Odkritosrčna lažnivka gledališke skupine iz Sel

dališča, so ga že dodobra spoznali, saj je bil letos že tretjič gost v goriškem Kulturnem domu. Tercet, ki ga sestavljajo Mara Bergamasco in Bruno Bergamasco - sestra in brat - ter devetinsedemdesetletni Lauro Moja, pisec besedil

aplavza in seveda tudi pogostitve, ki so jo delavni in gostoljubni člani PD Štandrež namenili vsaki gostujoči skupini. Zadnji večer so postregli tudi gledalcem, in sicer s pijačo in sladko lubenico.

Iva Koršič

Poletno središče Srečanja in Izzivi 2006

Konec sproščujočih dni v zeleni mestni oazi

Veselo otroško žgolenje v lepem, obširnem parku Zavoda sv. Družine na ulici Don Bosco v Gorici je potihnilo v petek, 14. julija. Prejšnji teden se je namreč končalo pettedensko (12. junij – 14. julij) poletno središče

prvih razredov nižje srednje šole. Število obiskovalcev je nihalo med 35 in 47. Večina je odhajala domov okoli 13. ure. Nekateri so izkoristili ponudbo kosila in odhajali ob 15. uri. V teh dneh oddiha so se otroci dodobra sprostili, spoznali dra-

močjo je otrokom uspelo posneti nekaj igranih in animiranih filmov, ki jih bodo verjetno staršem prikazali na načrtovanem srečanju v septembru. Ob koncu junija so okusili vznemirljiv spust v rov rudnika v Rablju, kamor so šli na izlet.

Četrty teden je bil vesovit v svet čarovnije, saj jih je animatorka Marta Lombardi pospremila v svet priljubljenega Harryja Potterja.

V sredo, 5. julija, so se v spremstvu izkušenih jamarjev, s čeladami in karbidovkami na glavi, podali v vznemirljivo raziskovanje podzemnih rogov, ki se prepletajo pod goriškim mestom. V četrtek, 6. t.m., so šli na ogled slikovitih Tolminskih korit in imeli postanek ob prijetno mrzli Idrijci. V njej so se kopali in pogumnejši tudi skakali s skal. V Gorici pa so naslednji dan, pod vodstvom animatork

Srečanja in Izzivi 2006, ki sta ga priredila Skupnost družin Sončnica in Mladinski dom, podprli pa so ga SSO, Zadruga banka Doberdob in Sovodnje, Cassa di Risparmio iz Gorice, Cassa Rurale iz Ločnika in Farre ter Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. ČČ. šolske sestre so, kot že vrsto let, prijazno dale na razpolago čudoviti park s travnikom in igriščem ter tudi sobo in dvorano. Šotor, ki so ga postavili na dvorišču, pa k sreči ni prišel v poštev, saj dežja ni bilo. Vročne sonce je vsak dan vabilo male kopalce v bazen, katerega svežine so se veselili tudi večji obiskovalci središča, ki je bilo namenjeno malčkom iz vrtca, osnovnošolcem in učencem

gocenost prijateljavanja, predvsem pa se veliko igrali in doživeli marsikaj lepega. Zadnji teden so imeli športni kamp, ki ga je organiziralo športno društvo Olympija v sodelovanju z ZŠDI. Z mladimi vaditelji so spoznavali prvine odbojke. Za najmlajše pa so animatorke in pomočnice, Julija Kramar, Costanza Frandolič, Mateja Fajt, z odgovornostjo za središče Ano Turus, v četrtek, 13. julija, pripravile nekakšne igre brez meja s sedmimi različnimi »postojankami«. Naslednji dan so se zmagovalci, pa tudi vsi ostali, sladkali z nagradami. V drugem tednu jih je v svet filma popeljal mentor Ciril Murnik iz Ljubljane. Z njegovo po-

Tam so se jim pridružili tudi tisti letošnji petošolci in nižješolci, ki bodo prihodnje leto v popoldanskih urah obiskovali Mladinski dom. Slednji so namreč preživeli nekaj nepozabnih dni v Koči sv. Jožefa v Žabnicah, na Zelenem tednu in organizaciji poletnega središča. Hodili so po bližnjih gozdnih in vzdolž hudoznika, ki teče za Kočo, ter se povzpeli do zavetišča Zacchi. Ob Koči so zakurili ogenj in pekli klobase. Mnogo so se tudi pogovarjali o različnih vsebinah. V gorski tišini je zanje na prostem daroval sv. mašo p. Robin Schweiger iz Ljubljane. Domov so se vrnili skozi Kranjsko Goro in se ustavili pri izviri Sava in Soče.

Julije, izkoristili za kolesarjenje. Prevozili so približno 30 km. Iz središča so preko Podgore po stranskih poteh prišli do Ločnika, Jazbin... in na Ceglo in se po glavni poti usmerili spet proti mestu, nato pa še v Pevmo, kjer so ob konjušnici La Remuda imeli slasten piknik. Res ni bilo prostora za dolgočasenje!

Petošolcem, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali Mladinski dom, se od 4. do 8. septembra, kot je dejal v imenu prirediteljev Mauro Leban, obeta kratka priprava na šolo s ponavljanjem znane snovi, da bo vstop na nižjo srednjo šolo lažji.

IK

ŠTANDREŽ Pokrajinsko tajništvo SSK

Dobro delovanje krajevne sekcije

V sredo, 12. julija, se je v Štandrežu sestalo goriško pokrajinsko tajništvo SSK. Na srečanju so bili prisotni tudi predstavniki štandreske sekcije SSK, saj je kar nekaj točk zadevalo to slovensko vas, ki spada v goriško občino. Poleg pokrajinskega tajnika in deželnega svetnika Mirka Špacapana sta bila prisotna še pokrajinska odbornica Mara Černic in občinski odbornik Silvan Primosič. V prvi točki so ugotovili, da je štandreska podsekcija zelo aktivna in uživa zaupanje večine prebivalstva, kar je v prvi vrsti zasluga odličnega dela na ozemlju in v občini. Zato se je tajništvo zahvalilo vsem članom štandreske sekcije, v prvi vrsti pa sekcijememu tajniku Tabaju. Sledil je pregled razvoja Projekt Štandrež, ki ga štandreski rajonski svet razvija skupaj z goriško občino in deželno F-Jk. Zadeva pa sklep uredb v korist Štandrežu, ki ga bo goriška občina posredovala Deželi za finančno posredovanje. Z načrtom soglašajo

deželna odbornika Iacopo in Moreton ter goriški župana

Brancati.

Nato so z zadovoljstvom sprejeli novico, da je Deželna civilna zaščita pripravila načrt za ureditev brega Soče, katerega bo sedaj lahko odobril tudi rajonski svet. Za dela bo Deželna civilna zaščita porabila 400.000 evrov. Podali so tudi poročilo o razvoju goriške industrijske cone. Ugotovili so, da mora biti štandreska skupnost primerno upoštevana,

predvsem z izboljšavo infrastrukture in uslug, ki naj bi ublažile negativne posledice, ki jih povzročajo industrijski obrati.

Goriško pokrajinsko tajništvo je nato vzelo na znanje priznanje, ki ga je goriška SKGZ izrazila Mari Černic za imenovanje na odborniško mesto na Goriški

pokrajini. Izraženo pa je bilo tudi upanje, da bo goriška SKGZ v prihodnje znala primerno podpreti tudi druge kandidate in izvoljene predstavnike slovenske zbirne stranke SSK, in to s primerno solidarnostjo že v volilni kampanji. Tajništvo je tudi zadovoljno z imenovanjem svetnika štandreskega rajonskega sveta Maria Muccija s strani goriške občine v

pokrajinsko konzulto za Slovence. Mucci je bil izvoljen s 16 glasovi za, 8 glasovnic je bilo belih, 3 pa so bile neveljavne. Glede bližajočih se volitev za goriško občino je tajnik Špacapan povedal, da se je že zvrstilo nekaj stikov, vendar stranka za sedaj ni še vzela v poštev možnosti povezav. Ne izključuje pa možnosti samostojnega nastopa z lastnim kandidatom.

Srečanje se je sklenilo s poročilom doberdobske sekcije. Sekcijski tajnik Bertinazzi, skupaj z Ivanom Černicem, je povedal, da bodo morali v kratkem v občinskem svetu obravnavati ustanovitev podjetja Eurologistica SpA, v katerega bodo vstopile dežela Fjk in pa občine tržiškega območja. Družba bo imela pristojnosti pri nakupu in prodaji imovnin in pri urbanizaciji teritorija, na začetku predvsem, kar se tiče logističnega terminala pri ronškem letališču. Poročali so tudi o srečanju z zadruge Dol-Poljane, na katerem so bili seznanjeni z nadaljnjimi načrti za ovrednotenje tega kraškega naselja, pri katerih je stranka SSK, po zaslugi deželnega svetnika Špacapana, že pomagala za pridobitev ustreznih finančnih sredstev za cementno ploščad.

Obvestila

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško sporoča, da bo urad na korzu Verdi 51 / int. zaprt od 9. do 31. avgusta.

Ženski pevski zbor iz Ronk vabi v sredo, 9. avgusta 2006, v cerkev sv. Lovrenca ob 20.30 na orgelski koncert. Izvajala ga bosta Mirko Butkovic in Matej Lazar.

Ponovitev nove maše g. Alessija Stasija bo v Gabrjah ob Vipavi v nedeljo, 23. julija 2006, ob 10. uri. Običajne nedeljske maše odpadejo.

Darovi

Ob smrti dragega Gabrijela Devetaka darujejo žena Ivanka, sinovi Albert, Tomaž in Venček z družinami, gospe Milena in Ada Malič z družinama, gospa Elena Vuk in N.N. 540,00 evrov za potrebne otroke.

Ob smrti Gabrijela Devetaka daruje Rudolf Malič 50,00 evrov za revne otroke.

Ob 27. obletnici smrti predrage mame Angele Kacin roj. Tušar darujejo Marija, Janez in Metka 150,00 evrov za Kulturni center Lojze Bratuž.

Ob izgubi dragih sorodnikov Olge, Lucijana in Elizabete daruje N.N. za družino, ki je meseca maja z veseljem povila sedmega otroka, 150,00 evrov.

Za župnijsko cerkev v Števerjanu: N.N. ob blagoslovu 50 evrov; letniki 1946 ob letnem srečanju 100 evrov; N.N. 40 evrov; razni dobrotniki za novo preprogo 630 evrov; romarji iz Leibnitza 35 evrov; N.N. 300 evrov; Silvana Malgoj 30 evrov. Namesto cvetja v spomin Romana Di Battista: števerjanska SSK 100 evrov; Terpinovi 50 evrov; družina Simona Komjanca 50 evrov; Hadrijan Hlede 30 evrov; družina Knez - Di Battista 100 evrov; Anastazija in Lojze 50 evrov. Namesto cvetja v spomin Jolandi Klanjšček Miklus: sestra Marica in brat Slavko 100 evrov.

Za cerkev na Jazbinah: letniki 1946 ob letnem srečanju 50 evrov.

Za cerkveni pevski zbor iz Števerjana: namesto cvetja v spomin Romana Di Battista: družina Knez - Di Battista 100 evrov.

Čestitke

Valentini se je pridružil bratec Erik. Mamici Silvani in očku Andreu iskrene čestitke! Mama, tata, brat Ivan s Katjo, sestra Milena z družino, nona ter vse tete in strici. Na univerzi Ludwig Maximilian v Münchnu je Sara Terpin z odliko in pohvalo opravila mednarodni doktorat iz germanistike. Čestitajo ji starši, sorodniki in prijatelji.

Martini Gereon, ki je pred kratkim diplomirala na tržaškem konservatoriju iz klasične kitare, iz srca čestita družina Pahor iz Rupe. Martina Gereon je diplomirala iz kitare. Z njo se veselijo in ji čestitako "komelovci".

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 21.7. do 27.7.2006)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 21. julija (v studiu Andrej Baucon): Z Andrejem v poletje med popevkami, polkami in valčki. - Zanimivosti in obvestila.

Ponedeljek, 24. julija (v studiu Andrej Baucon): Pop poletje z Andrejem. - Poletni listi včeraj in danes. - Zanimivosti in rubrike.

Torek, 25. julija (v studiu Matjaž Pintar): Ali veste, da ... glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 26. julija (v studiu Danilo Cotar): Pogled v dušo in svet: Korotan, zibelka slovenske kulture. - Zbor melodij.

Četrtek, 27. julija (v studiu Niko Klanjšček): Poletje po domače.

Glasba z vrtov sv. Frančiška

V torek, 4. julija, je bil v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici zaključni koncert iz cikla Glasba z vrtov sv. Frančiška. Pokroviteljstvo prireditve je imel Kulturni dom Nova Gorica. Osnovna tema koncerta je bila Marij Kogoj in njegovi sodobniki. Nastopili so Alessandra Schettino (sopran), Neva Klanjšček (klavir) in Vokalna skupina Vinika z Dobrovega. Zborovodkinja je bila Franka Žgavec, pri klavirju Danijel Breclj. Program zanimivega večera je oblikovala Tatjana Gregorič. Program koncerta je obsegal

skladbe M. Kogoj, F.P. Tostija, F. Busonija, R. Straussa, E. Satieja, S. Rahmaninova, A. Schönberga in F. Poulencja. Zanimive so bile Kogojeve skladbe za klavir, pa tudi njegovi samospeli (nekateri izmed teh na besedilo M. Elizabete) ali pa Pesmi za mladino za deklški zbor. Tako solistki kot zbor so lepo in občuteno podali vrsto verjetno manj znanih del predstavljenih avtorjev. Pozorna in kar številna publika je vse izvajalce nagradila s toplim aplavzom. S tem koncertom je omenjeni ciklus (XII. sezona) posrečeno zaključil svoje bogato letno delovanje.

AB

Akcija za kip Simona Gregorčiča v Gorici

Odbor Slovenske konzulte pri goriški občini, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Sveta slovenskih organizacij, Zveze slovenske katoliške prosvete, Zveze slovenskih kulturnih društev, Kulturnega centra Lojze Bratuž in Kulturnega doma sporoča, da bo v drugi polovici oktobra letos prišlo do postavitve doprsnega kipa Simona Gregorčiča v goriškem Ljudskem parku, ki ga je izdelal Silvan Bevčar. Odbor se je odločil za akcijo zbiranja

finančnih sredstev in poziva ljubitelje "goriškega slavčka", naj prispevajo v ta namen.

Sredstva se zbirajo v jutranjih urah v prostorih Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Kratke

Srečanje podpredsednika Godine s predstavniki SDGZ

Podpredsednik Tržaške pokrajine Walter Godina se je sestel z delegacijo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki so jo sestavljali podpredsednik Boris Siega, predsednik nadzornega odbora Marino Pečenik ter direktor Andrej Šik. Na srečanju na Pokrajini so obravnavali vrsto vprašanj glede možnega sodelovanja med pokrajinsko ustanovo in združenjem podjetnikov slovenske manjšine v Italiji, za vsestranski gospodarski razvoj tržaškega območja. V podrobnosti so se lotili prihodnosti in perspektiv terminala pri Fernetičih, potrebe po usklajeni turistični ponudbi na pokrajinski ravni ter valorizacije danih področij, kot je kraško. Te naj bi promovirali kot celoto v smislu teritorialnega sistema in pri tem naj bi vključili ustanove in gospodarske dejavnike slovenskega Krasa. V zvezi s tem so se pokazale razne priložnosti sodelovanja, ki se ponujajo s čezmejnimi projekti, ki jih financira Evropska unija. SDGZ je ob priložnosti predstavilo podpredsedniku Godini projekt "Razvoj podjetništva", ki ga vodi skupaj z Zadržno kraško banko. Projekt ima za cilj spodbujanje podjetniškega duha med mladimi. Zaželeno je bilo, da bi se Pokrajina vključila oz. dala svoj doprinos. Podpredsednik Godina je izrazil resnično zanimanje za predlog in izjavil, da bodo projekt ustrezno proučili. Srečanje se je zaključilo z medsebojno obvezo, da bi prišlo v prihodnje do periodičnih srečanj, na katerih bi skupaj obravnavali razne problematike našega območja.

Nova ladja bratov Zobec

Ladjedelnica San Rocco v Miljah je bila prizorišče težko dočakanega trenutka. V soboto, 15. julija, so v javnosti

Foto Kroma

predstavili 12,5 metrov dolgo jadnico, ki velja za prvo ladjedelniško delo podjetja Politec bratov Edija in Mirana Zobca.

SKD TABOR Poletje pod kostanjem

Vlado Kreslin: "Nihče ne more brez svojih korenin!"

Poletje pod kostanjem je manifestacija, ki želi v teh vročih poletnih večerih nuditi kanček umetniške svežine. Zamisel za to pobudo se je porodila pri Slovenskem kulturnem društvu Tabor, ki ima svoj sedež v Prosvetnem domu na Opčinah. Ravno na dvorišču Prosvetnega doma pod košatim kostanjem so se doslej zvrstili že trije kulturni dogodki: nastop Papirniškega pihalnega orkestra Vevče in Folklorne skupine Irshava iz Ukrajine. V petek, 14. julija, pa je bil na sporedu koncert prekmurskega kantavtorja Vlada Kreslina, ki so ga suvereno spremljali člani skupine EtnoPloč. To sestavljajo trobentač Matej Špacapan, saksofonist Piero Purini in harmonikar Aleksander Ipavec. Slednji nam je obrazložil, kaj ta sestavljenka sploh pomeni. "EtnoPloč: tako je našo zasedbo prvič imenoval neki prijatelj. Z besedo ploč ni namreč mislil na kalno mlakužo, a na lužo, ki nastane potem ko se sneg stali, in v kateri se marsikaj skriva. V tej prispodobi se zrcali naša glasba, ki je prava 'etnična' mešanica različnih glasbenih zvrsti in stilov ter harmonij: je vse in hkrati nič." Skupino sta najprej sestavljala Piero Purini in Ipavec, nato se

jima je pridružil še Matej Špacapan. Ta je z eno samo besedo opisal srž glasbenega sestava. "To je trenutek, goli trenutek", pravi trobentač, ki ima z ostalima

openski nastop, saj se njegovi koncerti opirajo predvsem na skrivnostno alkimijo, ki veže med sabo posamezne člane zasedbe. Na sporedu je tako bilo nekaj pesmi, ki jih je kantavtor

Foto IG

dvema članoma skupine res poseben odnos: "Z Ipavcem in Purinijem se izredno dobro ujemamo, poročil bi ju!" Kaj pa pomeni glasbeniku instrument? Menda vse, saj ga "uporabljamo zato, da bi podaljšali naše dihanje". EtnoPloč pa pomeni saksofonistu Puriniju predvsem prijateljstvo. "Igranje lahko po mojem mnenju primerjamo z ljubljenjem. Dodal bi še to, da si nastopanje s Kreslinom in z ostalima dvema kolegom štejem v pravo čast." Vlado Kreslin ni naključno izbral to skupino za svoj

interpretiral sam, zgolj v spremstvu svoje kitare, nakar so se zvrstile še skladbe, ki so jih ostali trije glasbeniki oplemenitili s svojo interpretacijo oz. improvizacijo. Občinstvo je tako stopilo v Kreslinov svet, ki se naslanja na tankočutno prežemanje vsakdana, pa tudi na skrivnostno prekmursko podeželje. Kaj bi Vlado Kreslin brez Prekmurja? "Ne bi vedel, povem sicer le to, da nihče ne more brez svojih korenin, brez tega, kar pač si: nihče ne bi mogel brez sebe", nam je

povedal umetnik po koncertu. Kaj pomeni za kantavtorja petje v skupini, kaj pa petje v spremstvu zgolj lastne kitare? "Oboje mi ustreza. Če sam nastopaš, imaš več časa in prostora za besede, v skupini pa pride bolj do izraza glasbena plat. Nocojšnji večer je bil pomemben zato, ker sem prvič nastopil v zasedbi s skupino EtnoPloč, kar je privedlo do tega, da so nekatere pesmi čisto na novo zazvenele. Ko pa igraš s svojim bendom, se komadi zvrstijo po že ustaljenem kalupu."

Pred kakšnim občinstvom najraje nastopa Kreslin, pred majhnim ali širokim? "Najboljša varianta je srednja, saj v tem primeru lahko učinkovito delujeta glasba in beseda. Takemu občinstvu pravi klubska publika, ki jo običajno srečujem na manjših trgih."

Kaj vse lahko glasbeniku iz Prekmurja pomeni naše zamejstvo? "Poleg meje tudi sam živim. Meja mi je zato O.K.! Gre za prostor, ki je vedno zanimiv zaradi vpliva drugačnega. Tak milje je za prebivalca osrednjega dela Slovenije neznan. Dodal bi še to, da sem vedno zadovoljen, ko nastopam pri vas, saj ste res izredno občinstvo. Poglejte le na ta kostanj", je pokazal glasbenik, "sam sem se pod takim drevesom rodil." Imate raje pesem ali poezijo? "Oboje mi ustreza. Ravno kar je v tisku moja knjiga poezij o Beltinski bandi. Zadnje leto sem se pač ukvarjal samo s tem".

Igor Gregori

LONJER Četrta izvedba Artedna

Likovna delavnica z evropskim navdihom

Lonjer je tudi letos postal pokrajinska prestolnica umetnosti. V nedeljo, 16. julija, je namreč zažvela četrta izvedba priljubljene pobude, ki nosi naslov Artedna. Gre za mednarodni likovni teden, ki posveča v prvi vrsti pozornost stiku med umetniki manjšinskih in večinskih evropskih etničnih skupin. Artedna je namreč eksperimentalna delavnica likovnega iz-

ražanja, ki vabi k ustvarjanju goste-umetnike iz raznih koncev in krajev Evrope. Obenem ponuja prostor za ustvarjanje tudi drugim domačim ustvarjalcem in sodelujočim združenjem, otrokom, ki se bodo tudi letos preizkusili na jutranjih tečajih, in ne nazadnje prebivalcem vasi, ki je postavljena na mejo med Bregom in Krasom. Artedna je pred štirimi leti nastal zato, da

Foto IG

bi vas in vaščani spoznali tuje ustvarjalce in kulture. Kot običajno tudi letos potekajo likovne delavnice v športno-kulturnem centru, kjer ima vsak povabljen umetnik svoj prostor, v katerem snuje umetniška dela, ki bodo na ogled v soboto, 22. julija, ob 20. uri. Likovnega tedna so se letos udeležili Irca Barry Ryan in Ger Clancy, Katalonka Patrizia Munoz, Bosanka iz Slovenije Sanela Jahič, Italijanka iz Belgije Sara Conti in Benečan, ki živi v Gorici, Hijacint Jussa. Artedna se je pričel že pred prihodom umetnikov. Od petka, 14., do nedelje, 16. julija, je bil namreč na vrsti tečaj digitalne fotografije, ki ga je

priredil Foto krožek Trst 80. Obenem sta se minuli ponedeljek začela tudi likovna delavnica za otroke pod vodstvom članov Društva za umetnost Kons in tečaj za mlade pod mentorstvom umetnice Luise Tomaseti. Lonjerska pobuda je nastala na podlagi zamisli Slovenskega kulturnega društva Lonjer-Katinarina pod pokroviteljstvom ZSKD, Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, dežele F-Jk, tržaške pokrajine, Vsedržavnega odbora jezikovnih manjšin v Italiji in s pomočjo ZKB, Skupine KB 1909, Tržaške knjigarne in Agriturizma Lupinc.

IG

Še en poklon goriškemu slavčku
Klub prijateljstva
na Vrsnem

Pri Klubu prijateljstva smo sklenili, da se bomo spomnili stoletnice smrti priljubljenega pesnika, narodnega buditelja in kulturnega delavca, predvsem pa duhovnika, Simona Gregorčiča - na poseben način. Ne bomo ga proslavljali v dvorani, rajši bomo obiskali njegov rojstni kraj in pokopališče, kjer že sto let počiva njegovo ranjeno srce. V soboto, 24. junija, smo zgodaj jutraj posedli v avtobus v središču Trsta, mimogrede pobrali še izletnike, ki so čakali na Opčinah in na Proseku - in hajdi veselo na pot! Med potjo nam je Ivan Bužecan govoril o krajih, skozi katere

smo se vozili, in nekaj malega tudi o Gregorčiču. "Več boste izvedeli od voditeljice na Vrsnem v Gregorčičevi rojstni hiši, ki

se je spremenila v muzej", je menil. Pot je tekla gladko, brez zastoja. Celo na meji smo postali le nekaj kratkih minut. Kakšna sprememba! Ni dolgo, ko smo na meji izgubljali dragoceni čas, da so vsem izletnikom pregledali dokumente na obeh straneh meje. V Kobaridu smo le mimogrede pozdravili Gregorčičev kip in

hiteli proti Vrsnu. Z avtobusa smo občudovali Gregorčiču in nam tako priljubljeno Sočo in njeno okolje. Na umetnem jezeru za jezom je tu pa tam plul kak čolnič. Voda pa je sicer bila zeleno - modra, bistra pa prav nič. "Valove te

zeleno - modre" iz pesnikovoe poezije Soči smo lahko le bolj malo občudovali, večji vtis so v nas pustile brzice. Meni so drug za drugim prihajali v spomin verzi te čudovite pesmi. Spomnila sem se tudi besed prijateljice, ko sem ji poklonila Izbrane

poezije ob stoletnici pesnikovoe smrti. "O, Gregorčičeve poezije! Doma smo jih imeli, ko smo bili otroci, še majhni. Mati nas je ob branju Soče učila ljubezni do domovine, ob Jefejevci prisegi pa, da mora človek držati dano besedo za vsako

ceno". Govorila je o času med prvo in drugo svetovno vojno. Spraševala sem se: "Ali je danes še kaka mati, ki bere otrokom poezije in jim zna ob njih buditi smisel za duhovne dobrine?"

/ dalje
Nada Martelanc

TRŽAŠKA POKRAJINA Novi tok s Poropatovo na čelu

Ustanova - koordinacijsko telo med občinami

Nova predsednica tržaške pokrajine, Maria Teresa Bassa Poropat, ima jasno pred seboj cilje, ki jih mora njena uprava v prihodnje uresničiti. Svoje namene je izrazila na tiskovni konferenci, ki je potekala v četrtek, 13. julija, v palači Galati. Srečanje je bilo obenem tudi priložnost, da javnosti predstavi obračun prvih šestdesetih dni svojega predsedovanja. Glavne smernice, ki jih namestila ekipa Poropato ve udeležiti, lahko strnemo v kopico vsebin, ki zadevajo v prvi vrsti ovrednotenje koordinacijske vloge pokrajinske uprave, pa tudi spodbujanje kulturnega, socialnega, kmetijskega, turističnega in gospodarskega razvoja: zlasti pri zadnji temi bodo neposredno soudeležene okoliške občine. Razmik med prejšnjo Scocimarovo upravo in sedanjo je očiten in se bo po besedah predsednice pokrajine najbolje izkazal v prozornosti, s katero bo njena ekipa kadrovala. Gre namreč za popolnoma nov način upravljanja, pri katerem bodo občani stalno obveščeni o potezah in načrtih pokrajinskega odbora. Kot so med drugim poudarili na tiskovni konferenci, do složne ponudbe storitev na ozemlju

pokrajine lahko pride le v primeru, ko bi pokrajina povečala svojo vlogo kot koordinacijsko telo med okoliškimi občinami. Večje in plodnejše sodelovanje med vsemi javnimi upravami pa tudi zasebnimi ustanovami na pokrajinskem teritoriju torej, pri čem

deva nuditi večjo pozornost kulturnim dogodkom in umetnostnim produkcijam, pri čemer je predsednica obljubila povečanje finančne podpore za kulturne dejavnosti posameznih občin. Tako bo vsaka občina lahko sama odločala o svojih kulturnih po-

Foto Kroma

mer namerava pokrajina docela spoznati prioritete posameznih območij, in to preko neposrednega stika s prebivalci. Na novinarskem srečanju so obenem predstavili tudi dva strateška projekta z naslovom kulturno okrožje in turistično okrožje. S prvim načrtom si Poropatova prizna-

nudbah, pokrajina pa bo skrbela za nekatere večje pobude, ki potekajo v Rimskem gledališču in Miramarskem parku. Turistično okrožje pa želi ponovno spodbuditi poljedelski sektor in morskogospodarstvo. Pokrajina želi vlitinovnega elana predvsem znanstvenemu turizmu, pri čemer je

treba najprej sprožiti sinergijsko povezavo med znanstvenimi centri, ki so dejavni na našem področju, in podjetniškim svetom, na katerega se opira tržaško gospodarstvo.

Na novinarski konferenci je bil prisoten tudi podpredsednik pokrajinske uprave Walter Godina, ki je jasno izpostavil pozitivne učinke, ki jih kulturna zgradnica naše pokrajine lahko doprinese gospodarstvu. Kulturno-gospodarski mozaik se bo moral zato opirati na trdno navezo vseh pristojnih dejavnikov (občin, dežele in Trgovinske zbornice). Godina je še dodal, da bo treba obenem spodbuditi sodelovanje kraških proizvajalcev v luči promocije skupne kraške znamke. S tem vidikom je gotovo povezana tudi obnova oz. izboljšava pokrajinskega cestnega omrežja. Pristojni so namreč napovedali, da bo pokrajina že letos vložila 1,2 milijona evrov v ta namen. Na novinarski konferenci so se dotaknili tudi nekaterih drugih tematik, kot na primer obnova tržaških šolskih poslopij. Pri tem naj dodamo, da je glade šole Jože Stefan in oddelka za geometre odbornik Tommasini dejal, da bo treba poiskati nov sedež. Glede Doma pristaniških delavcev je bilo na konferenci rečeno, da bodo poslopje prenovili. Gledališče Miela bo v stavbi imelo še naprej svoj sedež, vanj pa se bodo preselila tudi druga kulturna združenja, ki bogatijo ponudbo v tržaški pokrajini.

IG

Ribarnica je končno postala razstavna dvorana

Warholova razstava bo v kratkem odprla vrata prenovljenim prostorom tržaške ribarnice. Načrt o prenovitvi starodavne strukture se je pričel daljnjega leta 1993 in doživel v vsem tem času marsikateri zastoj. Ribarnico je bilo treba posodobiti z najnovejšo tehnologijo in prostor obenem opremiti s takimi napravami, ki bi služile novi namembnosti strukture. Trst lahko danes razpolaga z izredno razstavno dvorano, v katero so načrtovalci namestili tudi prostor za konference. V nočnih urah pa se bodo obiskovalci lahko sprehajali po terasi, od koder bodo občudovali, kako se tržaško nabrežje svetli pod luninimi žarki...

V nekdanji tržaški ribarnici / Modna revija Mednarodni mladi ustvarjalci na defileju v Trstu

Pravijo, da je veliko težje in držneje uresničiti svoje ideje in načrte v rojstnem kraju, kot pa se odpraviti uspehom naproti neznano kam. Da pa je tudi nemogoče, lahko mogoče, je dokazala mlada Tržačanka, Barbara Franchin, ki se je pred petimi leti lotila organizacije izjemnega dogodka, na uspeh katerega bi le malokdo stavil. V resnici pa je Franchinovi uspelo to, kar se je večini zdelo neuresničljivo. V Trstu si je namreč zamislila izjemen modni natečaj, ki iz leta v leto izbira in krona najboljše modne talente vsega sveta. Prvi izvedbi, ki je potekala leta 2002 na gradu svetega Justa, so sledile še ostale in letošnji je Franchinova postavila v sam srž

tržaškega poletnega kulturnega dogajanja, se pravi v prostore tiste mestne ribarnice, ki se bo od petka, 21. julija, z odprtjem razstave Andyja Warhola, spremenila v središče sodobne umetnosti. Prireditelj, imenovana ITS FIVE, je torej že peto leto zapored pripeljal v Trst več kot trideset absolventov najprestižnejših šol designa vsega sveta. Prvič letos pa se je dogodka udeležila tudi obiskovalka ljubljanske akademije, Davorka Pozgan, sicer Hrvatica po rodu. Ob njej so na tržaškem fashion dogodku sodelovali tudi mladi ustvarjalci iz Belgije, Danske, Estonije, Francije, Indonezije, Izraela, Japonske, Južne Koreje, Nemčije, Španije, Švedske, Tajske, Turčije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike, ki so tako predsta-

vili tudi letošnji strokovni žiriji svoje izvirne stvaritve, ki naj bi narokovali smernice prihodnjih sezon. Peta izvedba ITS FIVE se je v petek zvečer, v prostorih nekdanje tržaške ribarnice, sklenila v znamenju moške mode, saj je tako kot pred letom dni, šla glavna nagrada designerju, ki je svoje risarske spretnosti posvetil skiciranju moških oblačil. Zmagovalec letošnjega natečaja mladih designerjev je namreč šestindvajsetletni Anglež, Aitor Throup. Absolvent londonskega Royal College of Art je torej še enkrat dokazal, da se je srž modnega načrtovanja mlajše generacije preselil iz Pariza in Milana v London. Ravno isto šolo je namreč dokončal tudi drug nagrajenec pete izvedbe modnega natečaja, Daniel Ivarsson, ki si je zagotovil morda najpomembnejšo nagrado, tisto, ki jo ponuja glavni sponzor tržaške modne pobude, Franco Rosso s svojo mod-

no hišo Diesel. Ivarsson je bil namreč z nagrado Diesel Award deležen tudi izjemne priložnosti: za eno leto bo risal kolekcije za benškega designerja in nekatere od svojih oblik tudi prodajal v evropskih trgovinah hiše Diesel. Rav-

no tako sta študentki visoke šole Royal College of Art, Švedinja Marija Hjelm in pa Angležinja Heather Blake prejeli nagradi drugega sklopa, tistega, posvečenega modnim detajlom, se pravi Accessories, kar prav gotovo predstavlja izjemen uspeh.

Nivo tržaške prireditve je namreč zelo kakovosten. Gostom, mladim designerjem in postavnim manekenkam ponujajo najboljše ugodnosti, od hotelov, do hrane in zabave. O posameznih kolekcijah se izrekajo najznamenitejši talent scouti in tudi zmagovalec prejšnjih izvedb je vselej uspešno zaposliti se pri najboljših svetovnih modnih hišah. Žirijo, ki se je prejšnji petek izrekla o zmagovalcih, pa so letos sestavljali: Agnes Barret, kot predstavnica hiše Martin Margiela, Wil-

bert Das, kreativni direktor hiše Diesel, modna novinarka Deanna Ferretti, organizatorica tržaškega dogodka Barbara Franchin, kura-

torka Maria Luisa Frisa, modni kritik New York Timesa, Cathy Horyn, designer Kei Kagami, Valentina Maggi, v predstavništvu Floriane de St.Pierre, head of studio pri Johnu Gallianu, Elisa Palomino, Maria Luisa Pomaillou za pariški istoimenski boutique, Raf Simons, designer za Jil Sander in Marcus Lereng Wilmont, zmagovalec lanske izvedbe.

Izrednost tvorstne pobude, ki ob mladih talentih in uglednih članih žirije privablja v Trst tudi številne predstavnike italijanskih in svetovnih medijev, kot so ameriški New York Times, francoski Le Monde, Le Figaro, L'Officiel, angleška Daily telegraph, Sunday Times in drugi, je tako spet letos vsaj za nekaj večerov omogočila tudi Trstu, da se je ravno v dnehi, ko se v Rimu vrstijo italijanski dnevi mode, počutil v središču svetovnega modnega dogajanja.

(at)

Obvestilo

Duhovne vaje za žene in dekleta bodo v Domu blagrov (Le Beatitudini) nad Trstom od ponedeljka, 21. do srede 23. Avgusta. Vodi jih bo znani p. dr. Leopold Grgič z Brezij. Informacije in prijave: tel. št. 040209409 (Jež) in 04043194 (Martelanc).

Darovi

Za cerkev na Pesku: v spomin na mamo Milko Bak - hčerka Nadja z družino: 50,00 evrov.

Za popravilo strehe Slomškovega doma v Bazovici: Marija Marc Lalkova: 20,00 evrov; Adriana Čok: 100,00 evrov.

Ob krstu male Nine Turk daruje

Čestitke

Na pedagoškem liceju v Trstu je pred kratkim uspešno opravila maturo SARA BEMBI. Društvo Rojanski Marijin dom ji iskreno čestita in želi, da bi še naprej harmonično povezovala svojo glasbeno nadarjenost z delom na pedagoškem področju.

Tržaška univerza in Institut Burlo Garofalo Kodificiranje čustvenih izrazov na obrazu

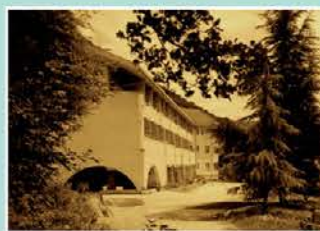
Uporaba znanstvene metodologije za kodificiranje emocionalnih ekspresij obraza. To je bil cilj tečaja z naslovom Facial Action Coding System (FACS), ki ga je vodila Erika Rosenberg, učenka Paula Ekmana, na Institutu za otroštvo Burlo Garofalo. Tečaj je potekal od 10. do 14. julija. Workshop je organiziral prof. Kermol, profesor Komunikacijske psihologije v sodelovanju z Doktoratom za raziskavo matere in otroka ter novo ustanovljenim Centrom za raziskovanje FACS (CRF).

FACS je metoda za merjenje in opisovanje sprememb na obrazu. Izdelala sta ga v letih '70 psihologa Paul Ekman in Vincent Friesen, začenši z anatomsko analizo, ki določa napetost vsake mišice na obrazu, in s tem označuje spremembe v izražanju. FACS je zanesljiv pripo-

moček za spoznavanje verodostojnosti emocionalnih ekspresij. Autentičen nasmeh na primer predvideva krčenje mišic velikih ličnic, ki povzročajo dvig ustnih krajcev, in očesnih krožnih mišic. Če pa nasmeh ne odraža realnega čustva veselja, imamo drugo mišično obliko. Erika Rosenberg trenutno poučuje na Univerzi v Kaliforniji. To metodo je uporabila na različnih področjih in pripomogla k poenostavljanju didaktike te metodologije. S svojim delom je postala vodilna v tej stroki.

V Trstu na Doktoratu za raziskavo matere in otroka trenutno poteka nekaj zanimivih raziskav, ki uporabljajo FACS. Vanessa Greco se ukvarja z odnosom med pediatrom in otrokom, medtem ko Sarah Soloperto z novorojenčki, Jasna Legisa pa bo vodila načrt za prvo aplikacijo FACS-a na subjekte z avtizmom.

Odprto pismo ženam in dekletom

tamkajšnje redovnice, telo si bomo lahko krepile in hladile na kratkih sprehodih v gozdiču, ki obdaja dom... Kar pa je najbolj važno: v tistih treh dneh bo bogatil naš duh z zanimivimi govori znani in priljubljeni p. dr. Leopold Grgič z Brezij. Lani nas je tako navdušil, da smo ga prosile, naj se vrne tudi letos. Pridite, ne bo vam žal. Pojasnila dobite pri Normi Jež, tel. št. 040299409, in Nadi Martelanc, tel. št. 04043194. / N.M.

Na Goriškem se je za petošolce sklenila matura

Odmev višješolskih stotic

“Matura je pred vrati!” Kolikokrat smo kot petošolci poslušali te besede. Od profesorjev, staršev, sošolcev in sošolk. Dan za dnem od septembra do konca junija. Do dneva, ko smo vstopili pred komisijo, ki nas je sprašujoče gledala in čakala na trenutek, ko bomo profesorje - komisarje

našnje intervjuvanke doživljale to maturo, ki je bila na preži že celo leto.

Ko so se okoli mize v baru posedla vsa štiri dekleta, sem se seveda nanje najprej obrnil z besedami. “No, kako je zdaj, ko je matura za vami? Kaj počenjate?” Najprej se je oglašila **Mirjam**, ki je uspešno zaključila študij na klasičnem

tica z Družboslovnega liceja Simon Gregorčič, je priznala, da si je od šolskih naporov sicer že opomogla. Tudi sama pa ne bo trčila časa. Čez poletje bo morala pošteno pritisniti za klavirske tipke, ker jo jeseni čaka izpit na tržaškem konservatoriju. Spet bo sedela pred komisijo, tokrat glasbeno. Opravljala bo izpit čez peti razred študija klavirja. Za neudrudno dekle se je izkazala tudi **Veronika**, odličnjakinja na DITZ Žiga Zois. Tudi ona je priznala, da po maturi ni kaj dosti počivala. Povedala je, da v poletnih mesecih pomaga v domači trgovini v živili. Tudi zanjo je torej počitek še na čakalni listi. Veronikina sošolka **Erika** pa že uživa zasluženi počitek. Izkoristiti mora namreč poletni prosti čas, ker jo jeseni čakata dve novi preizkušnji. Poleg univerzitetnega študija je namreč stotičarka z zavoda Žiga Zois dejala, da bi se rada soočila tudi s svetom pravega dela. Poiskala si bo kako začasno zaposlitev. Dekleta so v pogovoru pokaza-

s humanistično usmeritvijo in bosta s tako usmeritvijo tudi nadaljevali. Martina se pripravlja na vstopni izpit na fakulteti za prevajalstvo v Vidmu: na tujem jezikovnem področju bi se tudi rada ustalila. Podobno kot Martina se je tudi Mirjam odločila za prevajalstvo, a je ob tem v eni sapi dodala: “A je tudi balet.” Na vprašanje, če lahko to malo pojasni, je odgovorila, da obstaja možnost, da bi se usmerila v balet. Želi si namreč plesati na francoskih odrskih deskah v Parizu.

Pogovor je nato prešel na samo maturitetno preizkušnjo. Nobena od deklet se ni pritoževala, da je bila matura izrazito težka. “Ja, nekatere naloge so bile res bolj zahtevne, bolj naporna in nabita z napetostjo pa je bila priprava.” Vsaka se je ob spominih na maturitetne dneve nasmehnila ob kaki zanimivi anekdoti. Veronika je npr. pripovedovala, kako ji je med drugo pisno preizkušnjo, ko se je soočala z gospodarskim poslovanjem, po dveh urah profesor namignil, da je v izvajanju vaj zašla. “Morala sem začeti vse znova”, je z nasmehom na ustnicah priznala Veronika. Tudi Erika se je z Veroniko strinjala, da je bila druga pisna naloga najtežja, dru-

Mirjam Špacapan

Ime: Mirjam
Priimek: Špacapan
Rodila sem se: v Trstu
V maturitetni raziskavi sem pisala o: figuri Medeje v grški mitologiji
Zakaj? Figura Medeje mi je bila vedno zanimiva kot ženski pojav, ki igra hkrati negativni lik morilke, a tudi pozitivno vlogo žrtve okoliščin in življenja.
Obiskovala sem: Klasični licej Primož Trubar

Zakaj? Ostale šole mi niso bile všeč.
Geslo za promocijo moje bivše šole: Vpišite se, postali boste pametnejši.
Najljubša knjiga: Medeja
Najljubši film: Closer
Najljubši band/glasbenik: Jordan Rudess (pianist)
Kaj bom, ko bom velika? Baletka

Veronika Povšič

Ime: Veronika
Priimek: Povšič
Rodila sem se: v Gorici
V maturitetni raziskavi sem pisala o: projektne menedžmentu v novi tehnologiji

Zakaj? Posebej me zanima pojav nove tehnologije. V “težini” sem se omejila na eno samo področje.
Obiskovala sem: DITZ Žiga Zois
Zakaj? Šola ti v petletnem študiju nudi konkretno znanje, ki posameznika lahko usmeri v poklic, če ga ne zanima univerzitetni študij.
Geslo za promocijo moje bivše šole: Žiga Zois je dobra šola za tiste, ki vas zanimajo tehnični predmeti.
Najljubša knjiga: It (Stephen King)
Najljubši film: Il mio miglior nemico
Najljubši band/glasbenik: Greenday
Kaj bom, ko bom velika? Bomo videli!

preplavili z znanjem, ki smo si ga pridobili v petih letih solanja. Tudi sam sem se v baru pri pijači čakajoč letošnje goriške stotičarke spominjal svoje mature in vsem nam tako dobro znanega stavka, ki je svojčas zvenel nekoliko grozeče, a je danes le še prijeten spomin. Bogve, kako so da-

liceju Primož Trubar. Dejala je, da je sicer matura mimo, a da se ni še dobro odpočila. Celo poletje bo namreč posvečala baletu, s katerim se ukvarja že dalj časa in ki je zanjo več kot le konjiček. Na vprašanje, kdaj si bo privoščila počitek, je odgovorila, da bo to odvisno od plesnih programov. **Martina**, sto-

Foto AC

la, da si za prihodnost izdelujejo že zelo podrobne načrte. Svojo študijsko pot bodo vse nadaljevale na univerzi. Erika je izbrala smer Jeziki in mednarodna kultura. Gre za študij, ki je v skladu z njenimi željami po spoznavanju sveta in potovanjih. Veronika se bo usmerila v nekoliko bolj tehnično smer. Profesionalno se želi usmeriti v vode ekonomije in gospodarstva. Zato se bo v naslednjih letih študija ukvarjala z ekonomskim upravljanjem turističnih storitev. Všeč bi ji bila vsekakor tudi zaposlitev na področju e-commercea. Ostali dve odličnjakinji imata za sabo petletni študij na šolah

gače pa je bila matura po njenem mnenju dokaj sprejemljiva. Mirjam je priznala, da si je v pisnem delu mature pričakovala malo več “sodelovanja” profesorjev. Glede ustnega dela pa je bila zelo zadovoljna: “Veliko vprašanj je bilo povezanih z mojo maturantsko raziskavo.” Martina je tudi priznala, da je bil nadzor med nalogami zelo učinkovit in da je bila katerakoli komunikacija dejansko nemogoča. “V pisnem delu mature so mi bili zelo všeč naslovi za nalogo iz slovenščine. Tudi drugi naslovi so bili vsekakor zanimivi.” je sklenila svoje razmišljanje Martina. No, matura je zdaj res dokonč-

Martina Giovannini

Ime: Martina
Priimek: Giovannini
Rodila sem se: v Trzinu
V maturitetni raziskavi sem pisala o: obrezovanju žensk
Zakaj? Zanimalo me je, zakaj se ta praksa še vedno ohranja.
Obiskovala sem: Družboslovni licej Simon Gregorčič

Zakaj? Ker je šola, ki se najbolj približuje mojim okusom.
Geslo za promocijo moje bivše šole: Razširi ti miselna obzorja.
Najljubša knjiga: Ime rože (Umberto Eco)
Najljubši film: Shakespeare in love
Najljubši band/glasbenik: Robbie Williams
Kaj bom, ko bom velika? Profesorica ali učiteljica

Erika Križnič

Ime: Erika
Priimek: Križnič
Rodila sem se: v Gorici
V maturitetni raziskavi sem pisala o: prodoru kitajskega blaga na italijansko tržišče

Zakaj? Zanimala me je tematika zaštite t.i. “made in Italy”
Obiskovala sem: DITZ Žiga Zois
Zakaj? V primerjavi z drugimi je najboljša.
Geslo za promocijo moje bivše šole: nudi ti širok kulturni spekter, ki se ne omejuje samo na tehnične predmete
Najljubša knjiga: Tujec (Albert Camus)
Najljubši film: A walk in the clouds (Sprehod po oblakih / Il profumo del mosto selvatico)
Najljubši band/glasbenik: Red hot chili peppers
Kaj bom, ko bom velika? Odgovorna za stike z javnostjo v kakem podjetju

no mimo. Dekleta so si oddahnili in se veselijo toplih juljskih dni. Kratkoročno ima seveda tudi vsaka že dobro dodelan načrt. Glede česa? Počitnic, seveda! Martina se pripravlja na zabav polni teden na Ibizi, Veronika se bo verjetno odpravila v katalonsko prestolnico Barcelono. V mestu plaž in morja, pa tudi domiselnih Gaudijevih stvaritev prijateljev, pa tudi poučnih trenutkov na pretek. Erika se odpravlja na čudovito dalmatinsko obalo. Mirjam svojih počitnic pa še ni programirala. “Uskladiti jih bom morala s plesnimi nastopi in natečaji”, je priznala. Čim lepše poletje torej, drage stotičarke!

Andrej Černic

Z evrom bo Slovenija tudi na finančni ravni postala polnopravna članica EU

Politične stranke prepričane v uspeh na lokalnih volitvah

Politično življenje v Sloveniji se je umirilo, saj so tudi politiki iz strank, poslanci in posamezni ministri začeli odhajati na počitnice. Mnogi bodo preživeli odidih na hrvaški obali in bodo vsaj za kratek čas pozabili na

nadzorstvom javnosti. Dokončni menjalni tečaj med valutama bo ostal enak dosežanju centralnemu tečaju. To pa znaša 239,640 tolarja za en evro. Uvedbo skupne evropske valute so ugodno ocenili poslov-

sprejet že pred tridesetimi leti in seveda že zdavnaj ne ustreza spremenjeni politični ureditvi Slovenije. Vse prejšnje vlade so se spremembam odnosa države do cerkva oz. verskih skupnosti izogibale. Izvršilna oblast bo odslej

zvedele, za katero stranko ali kandidata bodo upravičenci volili. SDS pričakuje, da bo mnogo volilcev glasovalo za svetnike in župane iz strank, ki tvorijo sedanjo vladno koalicijo. Volilci naj bi zlasti zavrnil t.i. "rdeče občine", kot so

Vrh slovenske politike na proslavi 100. obletnice Bohinjske železnice v Novi Gorici (foto JMP)

slabe odnose med sosednjima državama. Nanje je pred nekaj dnevi opozorilo vodstvo SLS, ki je v parlamentarni postopek poslalo predlog resolucije o državni meji med Slovenijo in Hrvaško. Na dnevi red Državnega zbora bo morda prišel na enem od zasedanj parlamenta prihodnjo jesen.

Sicer pa se je v Sloveniji v prejšnjih dneh zgodilo nekaj važnih dogodkov, tkejo pa se tudi novi. Najpomembnejši je nemara potrditev finančnih ministrov evropske povezave, da je Slovenija izpolnila vse pogoje in merila za vstop v evro območje 1. januarja leta 2007. Ob čestitkah Sloveniji, so finančni ministri in tudi politični predstavniki EU poudarili, da bo skupna valuta pomenila velik izziv in tudi veliko priložnost. To predvsem pomeni, da bodo morale oblasti v Sloveniji voditi politiko, ki bo omogočala nadaljevanje gospodarske rasti, obvladovanje inflacije in nadaljnje utrjevanje javnih financ. Pričujejo, da se cene v malo prodaji in tudi na področju storitev ne bodo nerealno povečale, saj bo preračunavanje enostavno in zaradi tega pod

neži, finančni izvedenci v okviru ministrstva za finance, pa tudi v Narodni banki Slovenije. Prvič in to nepričakovano pa je uvedbo evra komentiral tudi filozof Tine Hribar, in to v novi številki Nove revije, mesečnika za kulturo. Piše, "da bomo potem, ko bomo začeli uporabljati evro, postali polnopravni člani Evropske zveze, ne samo na politični, temveč tudi na finančni ravni. Ob osamosvojitveni zamenjavi jugoslovanskega dinarja s slovenskim tolarjem smo si okrepili nacionalno samozavest in tolar kot plačilno sredstvo zadržali dovolj časa, da smo se lahko svobodno odločili, ali naj ostanemo pri njem ali pa ga lahko zamenjamo z evrom kot elementom evroslovenstva, ne da bi pri tem trpela naša slovenska zavest."

Po pomembnosti in mnogih razsežnostih vzbuja zanimanje in politične ocene tudi zakon o verski svobodi, ki ga je Državni zbor obravnaval tudi na zadnjem zasedanju pred parlamentarnimi počitnicami. Z njim bodo nadomestili Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti, ki je bil

upoštevala in dovolila vpis v register samo tistim verskim skupnostim, ki imajo najmanj sto članov in deset let delujejo v Sloveniji. Treba je opozoriti, da zakon podpirajo skupnosti, ki imajo skupno 99 odstotkov vernikov v državi. Pri nas ta čas deluje 42 registriranih verskih skupnosti.

Novi zakon tudi za prihodnost določa plačevanje prispevkov duhovnikov v zdravstveni in pokojninski sklad. Enake prispevke sta plačevali že Jugoslavija in pozneje tudi slovenska država. Če bodo upoštevali tudi modele finančne pomoči verskim skupnostim, italijanskega in madžarskega, in ju prenesli na slovenske razmere, bi Slovenija za verske skupnosti namenila okoli pet milijard tolarjev na leto. O zakonu bo državni zbor odločal jeseni.

Ali bo Pahorjeva obsodba komunizma vplivala na izide lokalnih volitev?

V pripravah na lokalne volitve, ki bodo najbrž v mesecu oktobru, vse politične stranke izražajo pričakovanje, da bodo uspešne. Pri tem pa prikrivajo rezultate ankete, ki so jih opravile največje stranke in z njimi

Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Izola in Piran. V Ljubljani bo kot neodvisni kandidat v tekmovanju za župana sodeloval tudi Zoran Jankovič, nekdanji predsednik uprave velepodjetja Mercator. Soočiti se bo moral s sedanjo županjo Danico Simšič, iz stranke Socialnih demokratov, ki bo ponovno kandidirala. Na volilne opredelitve bo morda vplivala hrabra in tudi primerna izjava Boruta Pahorja, predsednika Socialnih demokratov, na njenem kongresu v Novi Gorici. Poudaril je, "da je komunistična partija domoljubni upor izkoristila za prisvajanje oblasti, ki jo je vse do osamosvojitve Slovenije ohranjala s totalitarnim sistemom."

V Sloveniji je veliko nekdanjih borcev in aktivistov, ki zgodovinsko resnico o zlorabi domoljubnega boja zanikajo oz. je ne priznavajo. Zaradi tega bo morda del pripadnikov tako imenovanih dogmatskih sil na bližnjih lokalnih volitvah stranki Boruta Pahorja obrnil hrbet. To bi se lahko zgodilo zlasti v Novi Gorici, v Kopru ter v občinah Izola in Piran.

Marijan Drobež

Tudi zaradi prizadevanj in delovanja župnika Stanka Sivca

Krajevni praznik v Prvačini v spomin na praznovanje sv. Cirila in Metoda

Krajevna skupnost v Prvačini, naselju z bogato preteklostjo, v katerem so domačini izražali in dokazovali zlasti svojo narodno pripadnost in zavednost, je sklenila, da bo 5. julij odslej njihov krajevni praznik. Spominjal bo na 5. julij leta 1920, na praznik sv. Cirila in Metoda, ko so se Prvačani, namenjeni k maši, odločno uprli italijanskim vojakom, ki so hoteli iz njihovih rok iztrgati, iz hiš odstraniti slovenske narodne zastave. Podrobnosti o tem uporu, ki je bil med prvimi na Primorskem, so objavljene v brošuri z naslovom Za dom in rod, ki jo je izdala Krajevna skupnost s sodelovanjem Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici. Pisci besedil so Jurij Rosa, Vlasta Tul in Ivanka Uršič. Krajevni praznik Prvačine so le-

tos prvič obhajali s pestrim in raznolikim programom. V spominskem parku pesnika Simona Gregorčiča in slikarja Jožeta Tominca so posadili oljko, kar je bilo simbolno dejanje ob 100-letnici pesnikove in 140-letnici slikarjeve smrti. Preteklost Prvačine in dogodke v tej znani vasi na Vipavskem so ponazorili z razstavo, ki so ji dali naslov Za dom in rod. Predstavili pa so tudi grb in zastavo Prvačine. Družba sv. Cirila in Metoda je bila v Prvačini razširjena, dejavna in uspešna. Italijanske oblasti so vihranje zastav, ognje na predvečer 5. julija in procesijo v počastitev praznika razglasile za iredentistično manifestacijo. Ko so karabinjerji nasil-

no hoteli odstraniti zastavo, ki so jo verniki nosili v sprevodu, so damačini ogorčeno planili

nanje. Karabinjerji in vojaki so odgovorili s streljanjem, pri čemer so bili štirje udeleženci

težko ranjeni in so jih morali odpeljati v goriško bolnišnico. K spoznavanju preteklosti naselja in spoznavanju dogodkov in posameznikov v preteklih časih s svojo dejavnostjo pomembno prispeva tudi Stanko Sivec, župnik v Prvačini. Že v Bovcu, kjer je prej služboval, je spodbudil razne aktivnosti, med njimi proslavljanje 800-letnice tamkajšnje župnije. Lani je pripravil razstavo z naslovom Naša dediščina, ki je prispevala k zbiranju dokumentov in drugega gradiva iz preteklosti, s čimer je pripomogla k zasnovi in razglasitvi krajevnega praznika. Župnik Stanko Sivec že snuje novo razstavo, ki bi jo odprli 30. novembra v

čast sv. Andreja, zavetnika župnije v Prvačini.

M

Kratke

Trije najbolj vplivni kandidati za župana mestne občine Nova Gorica

Politične stranke v Novi Gorici končujejo notranje obravnave o svojih kandidatih za župana ter svetnike novega mestnega sveta mestne občine Nova Gorica. Pri tem predloge usklajujejo s strankarskimi centralami v Ljubljani. Kaže, da se bodo na lokalnih volitvah med seboj soočali predvsem trije najbolj znani in vplivni kandidati, ki imajo vsi skoraj enake možnosti za izvolitev za župansko funkcijo.

Sedanji župan Mirko Brulc iz stranke Socialnih demokratov je zelo dejaven v predvolilni kampanji ter si nasploh prizadeva, da bi bil potrjen za župana. Svojo aktivnost je povečal tudi nekdanji župan Črtomir Špacapan, ki se je, tako kaže, odrekel svoji prejšnji stranki, LDS, in bo na lokalnih volitvah nastopil kot neodvisni oz. nestrankarski kandidat za novega župana mestne občine. V zadnjem času omenjajo, da bo Slovenska demokratska stranka, zdaj največja in voditeljica vladne koalicije v Sloveniji, za župana mestne občine Nova Gorica kandidirala Aleša Nemca, uspešnega direktorja gospodarske družbe Istra Avtoelektrika v Šempetru pri Gorici in predsednika regionalnega razvojnega sveta Goriške statistične regije.

Seveda pa so pri izbiranju kandidatov za mesta novih županov mestne občine Nova Gorica možna in najbrž verjetna tudi presenečanja, saj naj bi bilo vseh kandidatov za omenjeno vodilno mesto sedem ali osem.

V Cerknem bodo zgradili mladinski hotel

V Cerknem, ki se uveljavlja tudi kot turistični kraj, bodo kmalu pridobili mladinski hotel. Uredili ga bodo iz nekdanjega dijaškega doma, ki je že dalj časa opuščen. V hotelu bodo imeli od 80 do 100 ležišč. Občina Cerkno in Državna tehnična pisarna (slednja sodeluje pri opravljanju posledic naravnih nesreč) bosta v investicijo vložili 230 milijonov tolarjev. Nov mladinski hotel bo udobnejši in bo imel višji standard, kot jih imajo podobni objekti drugod v Sloveniji.

Edina rešitev za energetske težave so nuklearne elektrarne?

Naftna družba Petrol se je po višini prihodkov, ustvarjenih v letu 2005, uvrstila na prvo mesto med 500 podjetji v Sloveniji. Predsednik uprave Marko Kryžanowski je v pogovoru, objavljenem v novi številki Kapitla, revije za

naložbo denarja, dejal, "da je del rezultata zagotovo vezan na dvig cen naftnih derivatov, kar pomeni višje prihodke, ostalo pa gre na račun večje prodaje na dopolnilnem programu, ki v zadnjih letih strmo raste. Zelo nas veseli, da je opazna rast tudi na trgih Hrvaške in Bosne. Lahko rečemo, da je bila usmeritev Petrola za širitev na nove trge pravilna."

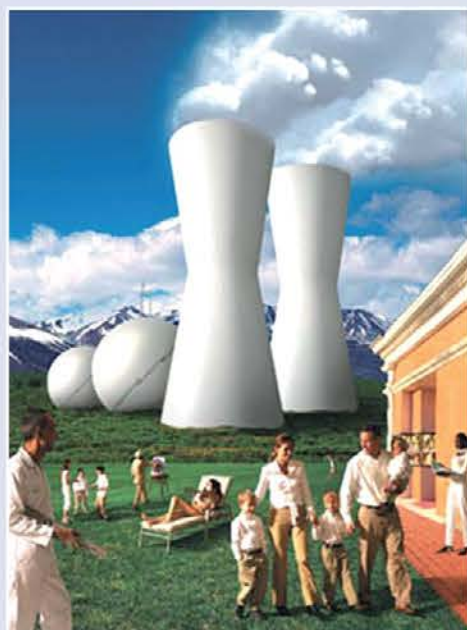
Družba Petrol predvideva nadaljnjo rast poslovanja in prihodkov v naslednjih petih letih. Odprli bi nove bencinske servise v Sloveniji, Albaniji, Bolgariji, Romuniji, Avstriji in v Italiji. Zdaj imajo 360 bencinskih servisov, poslovno koristno pa bi bilo, če bi omenjena naftna družba imela od 700 do 800 bencinskih servisov.

O pričakovanju glede gibanja cen nafte pa je prvi mož Petrola dejal: "Eni pričakujejo, da se bodo cene nafte hitro zvišale tudi do sto ameriških dolarjev, kar je sicer teoretično mogoče. Vendar pa bi take cene zavrele gospodarsko rast. Edina rešitev za energetske težave so nuklearne elektrarne. Vsi veliki proizvajalci pa se zavedajo, da bodo porabniki v primeru visokih cen začeli iskati alternativne vire. Po naših ocenah je realna cena za sodček nafte 50 dolarjev, proizvodni stroški pa znašajo med 30 in 50 dolarjev, kar pomeni, da nafte po 10 dolarjev za sodček ne bo več."

Načrtno gojenje zelišč, sadežev in gliv

Mestna občina Nova Gorica, Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica, Srednja poklicna in tehnična kmetijsko-živilska šola Nova Gorica, Biotehniška fakulteta v Ljubljani, Goriški muzej, Društvo planota na Trnovsko-banjski planoti, nekatere druge ustanove, organizacije in društva na Goriškem izvajajo projekt za gojenje zelišč, sadežev in gliv na območju Trnovske in Banjske planote. Tam namreč uspevajo najrazličnejša zelišča, ki jih je moč uporabljati za čaje in drugačne napitke, pa tudi za izdelavo mila in lepotnih krem. Posamezniki imajo o tem že izkušnje, zaradi česar bodo letos poleti že posadili prve manjše površine z zelišči, to pri dvanajstih pridelovalcih na skupni površini 3.000 kvadratnih metrov.

S pomočjo mestne občine Nova Gorica, ki je brezplačno dala v uporabo opuščeni objekt v Grgarskih Ravnah, bodo tam postopno razvili zeliščni center. Zelišča in izdelke tamkajšnjega kmetijstva ter gozdarstva bodo tržili kot posebne kmetijske pridelke oz. živila, ki izhajajo iz naravnih danosti in drugih posebnih pogojev na trnovski in banjski planoti. Na tem območju naj bi torej v prihodnje poleg turizma, pretežno na Lokvah, gojili tudi zelišča in druge sadeže.

Na začetku julija so se končala Snovanja 2006

Niz svojevrstnih glasbenih prireditev in tematskih večerov je ovrednotil produkcijo šole Komel

Mladinski zbor E. Komel, Poje vam mladost

Niz enajstih tematsko zasnovanih glasbenih prireditev Snovanja 2006 se je začel 7. aprila in končal točno tri mesece kasneje, 7. julija letos. Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice je tako urenil in prikazal marsikatero zamisel in pobudo, ki je nastala v učilnicah šole in delavnicah Mednarodnega centra za glasbo in umetnost Arsateleja, s tem pa želel tudi opozoriti na vidni razmah šole in delavnic Mednarodnega centra za glasbo in umetnost Arsateleja, s tem pa želel tudi opozoriti na vidni razmah šole in delavnic Mednarodnega centra za glasbo in umetnost Arsateleja, s tem pa želel tudi opozoriti na vidni razmah šole in delavnic Mednarodnega centra za glasbo in umetnost Arsateleja.

do, 12. aprila, so se v dvorani Pokrajinskega muzeja na goriškem gradu predstavili obetavni mladi pianisti iz razreda prof. Sijavuša Gadžijeva. V sredo, 19. aprila, je na odru velike dvorane Kulturnega centra Lojze Bratuž nastopil orkester Srednje glasbene šole Ljubljana z odličnimi solisti (pianista Katja Činč in Anže Vrabec, violinist Domen Lorenz) pod vodstvom Tomaža Habeta. V petek, 5. maja, je občinstvo presenetil s svojim prvim celovečernim koncertom mladi pianistični talent Alexander Gadžijev. V soboto, 6. maja, so svojo prvo zgoščenko z naslovom *Poje vam mladost* predstavili pevci odličnega Mladinskega zbora Emil Komel pod vodstvom Damijane Čevdek; gre za sestav, ki je prerasel šolski okvir

ter je na različnih prireditvah in tekmovanjih že prejel laskava priznanja. V soboto, 13. maja, je z izborom skladb renesančnih avtorjev Gallusa, Purcella in Dowlanda na domiselno zasnovanem večeru nastopila Pevska skupina Musicum, ki jo kot mentor vodi Matjaž Šček. V petek, 26. maja, so se gojenci glasbene šole v navzočnosti igralka Antonelle Cerminara in režiserja Diega De Bree na svoj način poklonili solnograškemu geniju Wolfgangu Amadeusu Mozartu na večeru z naslovom

Glasbene afinitete

Lieber Wolffi. V četrtek, 8. junija, je z repertoarjem za diplomski izpit nastopil zreli pianist Simone Peraz iz razreda prof. Sijavuša Gadžijeva; rojen v Pordenonu, študent muzikologije v Gorici, je z najvišjo oceno diplomiral 24. junija letos na tržaškem konservatoriju Giuseppe Tartini. V četrtek, 15. junija, so se v mestnem Avditoriju furlanske kulture uspešno preizkusili učenci različnih od-

delkov. V nedeljo, 25. junija, so solisti, komorne skupine, zbor in orkester Arsateleja pod vodstvom priznanega dirigenta Marca Feruglia razkrili nekaj bisserov sakralne glasbe božanskega Mozarta. Zadnji koncert, z naslovom *Glasbene afinitete*, pa je potekal v dvorani Pokrajinskega muzeja v petek, 7. julija. Protagonisti srečanja so bili nekateri starejši gojenci oz. učitelji šole Komel,

ki se jim je spontano porodila želja po skupnem muziciranju, po tem, da drug ob drugem preizkušajo drugačna glasbena obzorja in se obenem tudi sami preizkušajo. Zraven so se s poglobljanjem glasbenih ali drugih afinitet seveda zabavali, občinstvu pa podarili neobičajno zanimiv koncert. Poseben je bil že zaradi tega, ker nikakor ni šlo za zaokrožen prikaz ustvarjalnosti katerega skladatelja, dobe ali sloga, temveč se je predstavil kot mozaik vpogledov v različne glasbene duše, ki so - skoraj vse - zaznamovale 20. stoletje. Sopranistka Alessandra Schettino in pianistka Neva Klanjšček sta izbrali M. Kogoj in F. Poulencu, pianista Neva Klanjšček in Simone Peraz sta štiričrtno izvedla mrke Pagine di guerra Alfreda Caselle, čelist Aleksander Sluga je mojstrsko zaigral sonato Madžara Kodalyja, violinistka Clara Bensa in kitarist Franko Reja spevno Paganinijevo sonato za ta neobičajni duo, flavtist Fabio Devetak in kitaristka Martina Gereon sta se odločila za brazilsko in argentinsko glasbo Celsa Machada in Astorja Piazzolle, violinistka Clara Bensa in čelist Aleksander Sluga pa sta za konec zaigrala Ravelovo sonato. Torej splet različnih avtorjev iz vsega sveta, splet okusov in afinitet, ki nazorno govori o tem, da je stvarnost šole Komel kar se da živobarvna in slikovita.

Danijel Devetak

POGOVOR Ravnatelj SCGV Komel prof. Silvan Kerševan

Je šola Emil Komel še zanimiva in potrebna za našo manjšino?

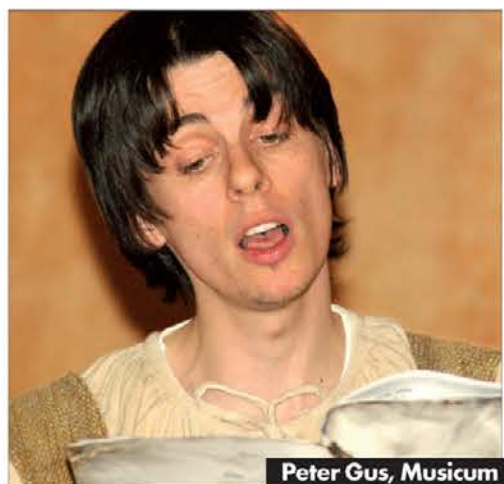
Snovanja so uspela. Z njimi je zadovoljen tudi ravnatelj SCGV Komel prof. Silvan Kerševan, več kot 30 let duša glasbene šole in pravi "vulkan" vedno novih zamisli. Formula se mu zdi posrečena in jo namerava predlagati sodelavnikom tudi v prihodnje, saj odpira nove možnosti in oblike delovanja. Letos se je namreč nabralo nekaj takih vsebin, ki bi jih bilo škoda ne ovrednotiti na primeren način, v programirani in organizirani obliki. "Gre mi za to, da bolj ovrednotimo produkcijo naše šole," nam je povedal, prepričan v to, da bi bilo smotno izkoristiti isto formulo in bolj organizirano načrtovati nastope že od jeseni dalje. Pomembno je tudi lastne pobude uveljavljati in promovirati, saj npr. "veliko govorimo o slovenski glasbeni literaturi, premalo pa jo ponujamo... Izdali smo zbirko Kalanovih skladb, ki so res vredne, da bi pogostejše segali po njih, namesto da pogrevamo vedno isto, staro snov." Potrebno je torej iskati kaj novega. Tudi v tem smislu pomenijo tematski večeri zanimiv in ploden pristop. Prof. Kerševan je zadovoljen z vsemi dosežki gojencev: konec junija je na tržaškem konservatoriju z odliko diplomiral pianist Simone Peraz, dijakinja Harjet Antonič in Noemi Cristiani sta se zelo dobro izkazali na izpitu teorije, že diplomirani pianist Federico Furlanetto je opravil v Vidmu sprejemni izpit za orgle. In vendar je ravnatelj ob koncu šolskega leta resno zaskrbljen: "Šola še nikdar ni bila v takih težavah, kakršne so sedaj." Po eni strani se njeno delovanje krepi, nanjo se vpisuje vedno več gojencev, kar govori o tem, da ljudje cenijo njeno kakovost; po drugi strani pa se napoveduje res vroča jesen, saj "nimamo dovolj učilnic za

otroke. Šola vsako leto težje shaja, ker vsak otrok več pomeni tudi finančno breme za šolo." V zadnjih mesecih so imeli celo vrsto sestankov, in vendar se ni premaknilo prav nič. "Očitno ne smemo biti preveč uspešni!" grenko pripomni. Stojijo pred dilemami, saj nočejo zvišati solnine gojencem, prav tako grozno bi se jim zdelo ne sprejemati novih otrok. Problem je v tem, nam še pove prof. Kerševan, da so finančna sredstva že 15 let vedno enaka in niso sorazmerno razporejena: "Nekatere šole rastejo, druge gredo navzdol. Treba bi bilo ažurnirati merila in prispevke... Mi smo potrojili število učencev, prispevki pa ostajajo nespremenjeni... Če nam kdo ne bo pomagal, bo počilo..." Zaradi deficita je ves odbor šole Komel v skrb; širijo se negotovanja in napetosti, vzdušje res ni rožnato. "Če imamo več kot 300 otrok, ne moremo imeti samo pet uslužbencev. Od

tistih, ki so plačani na uro, pa ne morem zahtevati, da delajo zastoj in hodijo na seje... Mladi so brez službe, brez denarja... Imamo tudi kvalitetne docente, ki pa jih ne moremo zaposliti..." Ker so že številni pozivi in klici na pomoč naleteli na gluha ušesa, se ravnatelj na glas sprašuje, koliko je delo, ki ga opravlja šola Komel, še potrebno in zanimivo za našo manjšino. "Zdi se namreč, da je vse drugo pomembnejše od naše šole." Če bi se politiki malo bolj zavzeli, bi se stvar le rešila, pravi ravnatelj. "Če se nič ne bo premaknilo, pa bomo zaprli 'barako'." September in z njim začetek novega šolskega leta je pod vprašajem. "Smo na prelomu: ali se kaj reši ali bomo zaprli. Na tak način ne bomo mogli dolgo naprej..."

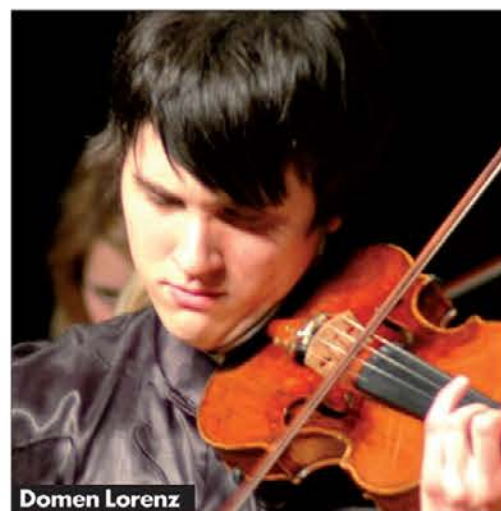
DD

Peter Gus, Musicum

Alexander Gadžijev

Domen Lorenz

Marta Lombardi